

PROTOKOLL

Sammanträde:	Föreningsstämma Landshypotek Ekonomisk Förening
Datum:	Stockholm den 17 juni 2020 Drottninggatan 81, Stockholm samt per distansuppkoppling
Närvarande	
<i>Fullmäktige:</i>	
Landshypotek Gotland	Elof Nilsson Jeanette Åkerblom-Adler
Landshypotek Gävle-Dala:	Daniel Eggertz Mats Hägglund Marit Ottoson Svensson
Landshypotek Mitt:	Joakim Lindström Dan Olsson Magnus Persson
Landshypotek Mälardalens län:	Karin Andersson Louise Casparsson-Larsén Bo Lemar Martin Ohlsson Kajsa Wejåker
Landshypotek Norr:	Torgny Långström Björn Winsa
Landshypotek Skåne:	Marianne Andersson Conny Fagerström Stig Lundström Eva Karin Olin Hempel Nils Silfverschöld
Landshypotek Småland m.fl. provinser:	Sandra Andersson Jonas Bäckman Magnus Carlsson Per Ericsson Fredrik Nilsson
Landshypotek Västmanland:	Bernt Karlenäs Per-Eric Johansson

	Sintija Kullander
Landshypotek Älvsborgs m fl län:	Tomas Andersson Malin Brättemark Roland Höckert Ulf Ohlsson Peter Tagesson Anders Wallskog Håkan Östlund
Landshypotek Örebro:	Christofer Carlander Johan Paulsson Thomas Pålstam
Landshypotek Östgöta:	Sarah Hamilton-Widegren Carl-Fredrik Isaksson Johan von Kantzow Håkan Lundgren
<i>Frånvarande:</i>	Charlotte Malmqvist
<i>Styrelsens ledamöter:</i>	Marie André Erik A Eriksson Hans Heuman Per-Olof Hilmér, ordförande Kristin Johansson Rickard Klingberg Claes Mattsson Lars-Johan Merin
<i>Föreningschef:</i>	Gunnar Lans
<i>Revisorer:</i>	Carl-Olov Holmström Helena Kaiser de Carolis Helena Löthgren
<i>Valberedningen:</i>	Rickard Axdorff Peter Borring Christina Dahl Christina Forsgren Ann-Britt Karlsson, ordförande Sören Kihlberg
<i>Presidie:</i>	Martin Kihlberg, protokollförare Kjell Nilsson, ordförande Catharina Åbjörnsson Lindgren, vice ordförande

Dessutom deltog regionstyrelseledamöter och regionvalberedningsledamöter i föreningen samt styrelse, verkställande direktör och personal i Landshypotek Bank samt särskilt inbjudna gäster. Fullmäktiges behörighet att delta i föreningsstämman hade i vederbörlig ordning styrkts.

§ 1 FÖRENINGSSTÄMMANS ÖPPNANDE

Föreningsstämman öppnades av styrelsens ordförande Per-Olof Hilmér.

§ 2 VAL AV ORDFÖRANDE OCH VICE ORDFÖRANDE VID STÄMMAN

Kjell Nilsson valdes till ordförande och Catharina Åbjörnsson Lindgren till vice ordförande vid stämman.

§ 3 ANMÄLAN AV PROTOKOLLFÖRARE

Ordföranden anmälde att styrelsen har utsett Martin Kihlberg till protokollförare vid stämman.

§ 4 FASTSTÄLLANDE AV RÖSTLÄNGD

Röstlängd fastställdes i enlighet med bilaga § 4.

§ 5 GODKÄNNANDE AV DAGORDNING

Dagordning godkändes i enlighet med bilaga § 5.

§ 6 PROTOKOLLSJUSTERING

Dan Olsson från region Mitt och Sintija Kullander från region Wermland utsågs att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 7 ANGÅENDE KALLELSE I BEHÖRIG ORDNING

Det antecknades att föreningsstämman ansåg sig kallad i behörig ordning.

§ 8 **STYRELSENS REDOVISNINGSHANDLINGAR FÖR 2019**

Härefter anmäldes styrelsens berättelse angående föreningens förvaltning 2019. Ordet överlämnades till den verkställande direktören i Landshypotek Bank, Per Lindblad, och därefter till Gunnar Lans som är föreningschef i Landshypotek Ekonomisk Förening.

Deras presentationer intas här som bilaga § 8.

§ 9 **REVISIONSBERÄTTELSE**

Helena Kaiser de Carolis föredrog de auktoriserade revisorernas berättelse avseende föreningens och koncernens förvaltning under 2019, bilaga § 9a.

Helena Löthgren föredrog de förtroendevalda revisorernas granskningsrapport för 2019 och det arbete som har utförts under året, bilaga § 9b.

Föreningsstämman beslutade att lägga revisionsberättelsen, koncernrevisionsberättelsen och granskningsrapporten till handlingarna.

§ 10 **FASTSTÄLLANDE AV RESULTAT- OCH BALANSRÄKNINGAR**

Föreningsstämman beslutade att fastställa de i förvaltningsberättelsen ingående resultat- och balansräkningarna samt koncernresultat- och koncernbalansräkningarna.

§ 11 **VINSTDISPOSITION SAMT STYRELSENS YTTRANDE**

Mot bakgrund av rådande omständigheter har styrelsen valt att föreslå att beslut om utdelning inte fattas på ordinarie föreningsstämma. Föreningen har en ytterst trygg ekonomi och kapitalsituation och kapaciteten för Landshypotek Bank att låna ut till såväl hushåll som företag är god och motståndskraften mot eventuella kreditförluster är stark. När Covid-19-pandemins konsekvenser bättre kan överblickas, har styrelsen för avsikt, om förutsättningar finns, att kalla fullmäktige till en extra föreningsstämma för att fullmäktige då ska kunna ta ställning om frågan om utdelning till medlemmarna. Föreningen har även haft separata diskussioner med Finansinspektionen kring frågan.

Det noterades att PwC lämnat ett yttrande över styrelsens ändrade förslag till vinstdisposition genom vilket revisorn tillstyrker att stämman disponerar vinsten i enlighet med styrelsens förslag, bilaga § 11.

Föreningsstämman beslutade att godkänna styrelsens förslag till vinstdisposition, att samtliga till föreningsstämmans förfogande stående vinstmedel om 259 075 805 kronor överförs till ny räkning.

§ 12 ANSVARSFRIHET

I enlighet med revisorernas tillstyrkan beslutade föreningsstämman att bevilja styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

§ 13 ÄNDRING AV STADGARNA

Gunnar Lans gav en översiktlig presentation kring förslaget att ändra föreningens stadgar. Arbetet med att förändra stadgarna har pågått under 2019 och inledningen av 2020 och har genomförts bland annat av medlemskommittén, föreningsrådet, styrelsen och Landshypotek Banks juristavdelning.

I enlighet med styrelsens förslag beslutade föreningsstämman att ändra föreningens stadgar, bilaga § 13. Det antecknades att 39 av de 42 närvarande fullmäktige röstade och att samtliga utom en fullmäktige röstade för styrelsens förslag.

§ 14 ARVODEN OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR

Valberedningens ordförande Ann-Britt Karlsson presenterade valberedningens förslag till arvoden och ersättningar.

I enlighet med valberedningens och föreningsrådets förslag beslutade föreningsstämman att följande arvoden och ersättningar ska utgå under perioden fram till nästa ordinarie föreningsstämma.

Årsarvoden

Årsarvoden beräknas utifrån inkomstbasbeloppet ("ibb") för 2020 (66 800 kr) och avrundas till närmaste hundratal.

Det fasta arvodet utgör ersättning för tillgänglighet, inläsning, e-post, telefon samt att vara insatt i ägarfrågor och deltagande i regionstämma för ledamöter i regionstyrelserna.

Föreningens styrelse

Ordförande	3,25 ibb (217 100 kr)
Vice ordförande	1,63 ibb (108 900 kr)
Ledamot	1,22 ibb (81 500 kr)

Värderingskommitté

Sekreterare	1,0 ibb (66 800 kr)
Ledamot	0,5 ibb (33 400 kr)

Revisorer

Förtroendevald revisor/föreningsgranskare	0,65 ibb (43 500 kr)
Förtroendevald revisorssuppleant/ suppleant föreningsgranskare	0,08 ibb (5 400 kr)

Till auktoriserad revisor utgår ersättning enligt särskild överenskommelse.

Regionstyrelserna

Ordförande	0,65 ibb (43 500 kr)
Vice ordförande	0,32 ibb (21 400 kr)
Sekreterare (om sekreterare finns)	0,39 ibb (26 100 kr)
Ledamot	0,28 ibb (18 800 kr)

Regional valberedning

Ordförande	0,15 ibb (10 100 kr)
Ledamot	0,06 ibb (4 100 kr)

Föreningsrådet

Ordförande	0,48 ibb (32 100 kr)
Vice ordförande	0,20 ibb (13 400 kr)

Valberedning Landshypotek Bank

Ordförande	0,65 ibb (43 500 kr)
Ledamot	0,32 ibb (21 400 kr)

Övriga arbetsgrupper och kommittéer:

Styrelsen föreslås ges mandat att besluta om och fördela ersättningar (såväl fast som rörlig del) till övriga tillfälliga och permanenta arbetsgrupper och kommittéer.

Rörliga arvoden

Timersättning

Timersättning utgår med 0,0048 ibb/timme (320 kr/timme beräknat på ibb för 2020) från avresa från avreseplats/hemmet till hemkomst. Vid flerdagsförättning utgår timersättning endast för restid och mötestid. Telefonmöten ersätts med 0,0048 ibb/påbörjad timme.

Timersättning utgår för uppdrag och aktivitet i rollen som förtroendevald i föreningen, inklusive arbete i värderingskommittén. All ersättning för värderingsuppdrag sker i enlighet med särskilt avtal mellan föreningen och Landshypotek Bank.

Resersättningar

Milersättning som debiteras föreningen för tjänsteresa med egen bil ska utgå enligt följande:

Ersättningar till miljöbilar är inklusive det skattefria beloppet på 18,50 kr:

Ersättning med 40 kr per mil utgår om något av följande alternativ föreligger:

- Bilen drivs med biogas
- Bilen drivs delvis eller helt med en el- eller elhybridmotor, uppfyller Miljöklass El resp. Hybrid.

Ersättning med 38 kr per mil utgår om följande alternativ föreligger:

- Bilen drivs med etanolbränsle, E 85, samt uppfyller Miljöklass 2005. Bilen drivs helt med RME/FAME/rapsolja

Ersättning med 34 kr per mil utgår om följande alternativ föreligger:

- Bilen släpper ut högst 130g CO₂/km samt uppfyller Miljöklass 2005/PM

Ersättning med 32 kr per mil utgår om följande alternativ föreligger:

- Bilen uppfyller Miljöklass 2005

Ersättning med 30 kr per mil utgår i övriga fall.

Vid samåkning utgår ett samåkningstillägg med 5 kr/mil per passagerare till föraren. Tillägget utgår oberoende av vilken milersättning som i övrigt utgår enligt alternativen ovan.

För att erhålla högre milersättning än 30 kr/mil fordras att den förtroendevalde lämnar in en ansökan med en kopia på registreringsbeviset från Trafikverket till ansvarig tjänsteman på bankens HR-avdelning om vilken bil som används vid förrättningar. Sådan försäkran ska därefter ånyo lämnas in då förhållandena ändras.

I övrigt utgår reseersättning enligt anvisningar i vid var tid gällande resebestämmelserna för förtroendevalda. Inga traktamenten utgår.

Fullmäktige

Fullmäktige ersätts med rörligt arvode inklusive reseersättning enligt samma regler som för förtroendevalda.

§ 15 ANTAL STYRELSELEDAMÖTER SAMT VAL AV STYRELSELEDAMÖTER SAMT STYRELSEORDFÖRANDE

I enlighet med valberedningens förslag beslutade föreningsstämman att antalet ordinarie styrelseledamöter skulle vara åtta (8).

De av valberedningen föreslagna nya ledamöterna Anders Johansson och Anna Treschow presenterade sig för stämman. Ann-Britt Karlsson redogjorde kortfattat för valberedningens motivering till nyval av de nya ledamöterna, som även hade skickats ut med kallelsen. Det noterades särskilt att Anders Johansson har stor erfarenhet av marknadsföring och kommunikation genom såväl utbildning som yrkeserfarenhet och har arbetat i och gentemot det politiska systemet och därigenom har stor kunskap om hur det politiska systemet fungerar, hur politiska beslut fattas och kan påverkas. Vad gäller Anna Treschow noterades särskilt att Anna Treschow har god kunskap om och erfarenhet av jord- och skogsbruk genom aktivt ägande och brukande i ett större företag med dessa verksamheter och att hon är utbildad jurist

och på olika sätt har arbetat med fastighets- och äganderätsfrågor. Valberedningen bedömer att såväl Anders Johansson som Anna Treschow kommer att tillföra värdefull kunskap inom deras respektive områden och komplettera de kompetenser som finns i styrelsen.

Båda ledamöterna har även ledningsprövats av Finansinspektionen innan stämman.

I enlighet med valberedningens förslag omvaldes styrelseledamöterna:

Marie André
Erik A Eriksson
Per-Olof Hilmér
Rickard Klingberg
Claes Mattsson
Lars-Johan Merin

samt nyvaldes:

Anders Johansson
Anna Treschow

Mandatperioden för styrelseledamöterna sträcker sig till och med nästa ordinarie föreningsstämma.

I enlighet med valberedningens förslag valdes Per-Olof Hilmér (omval) som styrelsens ordförande till och med nästa ordinarie föreningsstämma.

§ 16 ANTAL REVISORER SAMT VAL AV REVISORER OCH SUPPLEANTER

I enlighet med valberedningens förslag beslutade föreningsstämman att antalet revisorer ska vara ett (1) auktoriserat revisionsbolag och inga suppleanter.

I enlighet med valberedningens förslag omvaldes som ordinarie auktoriserat revisionsbolag för tiden intill nästa ordinarie föreningsstämma Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (PwC).

Det noterades att PwC anmält att Helena Kaiser de Carolis är huvudansvarig revisor.

§ 17 VAL AV FÖRENINGSGRANSKARE OCH SUPPLEANTER

I enlighet med valberedningens förslag beslutade föreningsstämman att välja följande personer till föreningsgranskare för tiden intill nästa ordinarie föreningsstämma:

omval av: Helena Löthgren

nyval av: Henric Oscarsson (tidigare suppleant)

I enlighet med valberedningens förslag beslutade föreningsstämman att välja följande personer till suppleanter till föreningsgranskare för tiden intill nästa ordinarie föreningsstämma:

omval av: Anna Ransholm

nyval av: Charlotte Lewenhaupt

§ 18 **BESLUT OM VALBEREDNING**

I enlighet med föreningsrådets förslag beslutade föreningsstämman att valberedningen ska bestå av sex (6) ledamöter.

I enlighet med föreningsrådets förslag till valberedning i Landshypotek ekonomisk förening omvaldes:

Rickard Axdorff
Peter Borring
Christina Dahl
Ann-Britt Karlsson
Sören Kihlberg

I enlighet med föreningsrådets förslag till valberedning i Landshypotek ekonomisk förening nyvaldes:

Esbjörn Olofsson

I enlighet med föreningsrådets förslag omvaldes Ann-Britt Karlsson till ordförande.

Mandatperioden för valberedningen sträcker sig till och med nästa ordinarie föreningsstämma.

Valberedning Landshypotek ekonomisk förening

Årsarvode

Ordförande	0,65 ibb (43 500 kr)
Ledamot	0,32 ibb (21 400 kr)

Rörlig ersättning och reseersättning enligt föreningsstämmans beslut för övriga förtroendevalda.

§ 19 OMBUD TILL LRF:s FÖRBUNDSSTÄMMA SAMT VAL AV OMBUD VID STÄMMA I LANDSHYPOTEK BANK

I enlighet med kallelsen utgår denna punkt.

§ 20 ÄRENDE SOM AV STYRELSEN, REGIONMÖTE ELLER MEDLEM HÄNSKJUTITS TILL STÄMMAN

Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag

I enlighet med styrelsen förslag beslutade föreningsstämman att anta svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag, bilaga § 20a.

Arbetsordning för föreningsgranskare

I enlighet med styrelsen förslag beslutade föreningsstämman att anta ny arbetsordning för föreningsgranskare, bilaga § 20b.

Arbetsordning för valberedningen

I enlighet med styrelsen förslag beslutade föreningsstämman att anta uppdaterad arbetsordning för valberedningen, bilaga § 20c.

Inkomna motioner

- Motion nr 3 från region Älvsborg m.fl. om namnbyte

Martin Kihlberg informerade om en inkommen motion från region Älvsborg m.fl. samt styrelsens förslag till beslut, bilaga § 20d. Motionen rör fråga om namnbyte till region Väst.

Föreningsstämman beslutade att anta styrelsens förslag till svar på motionen, bilaga § 20d.

- Motion nr 1 från medlem om redovisning av kreditförluster samt schablonräntor för lån med låg belåningsgrad

Martin Kihlberg informerade om en inkommen motion från en medlem samt styrelsens förslag till beslut, bilaga § 20e. Motionen rör fråga om redovisning av kreditförluster för lån med låg belåningsgrad, värderingspersonernas kompetens samt att banken ska utveckla och publicera schablonräntor vid låga belåningsgrader för samtliga krediter.

Föreningsstämman beslutade att anta styrelsens förslag till svar på motionen, bilaga § 20e.

I sammanhanget lyfte en fullmäktig en fråga om att i ägardirektivet införa något kring transparens och insyn i verksamheten. Per-Olof Hilmér instämde att en punkt kring

transparens och insyn generellt kan vara relevant och styrelsen kommer att ta med sig frågan i höstens arbete med ägardirektivet.

- Motion nr 2 från medlem om redovisning av kreditförluster samt räntesatser för EU-krediter

Martin Kihlberg informerade om en inkommen motion från en medlem samt styrelsens förslag till beslut, bilaga § 20f. Motionen rör fråga om redovisning av kreditförluster samt räntesatser på EU-krediter.

Föreningsstämman beslutade att anta styrelsens förslag till svar på motionen, bilaga § 20f.

- Motion nr 4 från medlem om närvaro och yttranderätt på föreningsstämma

Martin Kihlberg informerade om en inkommen motion från en medlem samt styrelsens förslag till beslut, bilaga § 20g. Motionen rör fråga om närvaro och yttranderätt på föreningsstämma av medlem som hänskjutit ett ärende till denna.

Föreningsstämman beslutade att anta styrelsens förslag till svar på motionen, bilaga § 20g.

§ 21 ANDRA ÄRENDEN SOM ENLIGT LAG KAN FÖREKOMMA PÅ STÄMMA

Ordföranden konstaterade att det inte föreligger några andra ärenden som enligt lag ska förekomma på föreningsstämman.

§ 22 ÖVRIGA FRÅGOR

Föreningens ordförande Per-Olof Hilmér tackade avgående förtroendevald revisor Carl-Olov Holmström för dennes goda insatser i föreningen.

Därefter tackade Per-Olof Hilmér avgående styrelseledamöter Hans Heuman och Kristin Johansson för deras goda insatser i styrelsen.

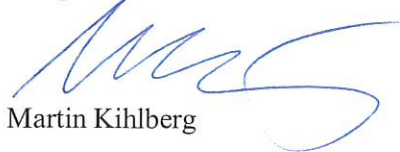
Slutligen tackade Per-Olof Hilmér Landshypotek Banks avgående styrelseordförande Henrik Toll för dennes mångåriga och betydelsefulla insatser i Landshypotek Bank.

§ 23 STÄMMANS AVSLUTNING

Då inga ytterligare ärenden förelåg till behandling förklarade ordföranden stämman avslutad.

Vid protokollet:

Martin Kihlberg

Justeras:

Kjell Nilsson

Dan Olsson

Sintija Kullander

Röstlängd

Namn:	Närvarande:
1. Tomas Andersson	Ja
2. Björn Winsa	Ja
3. Bo Lemar	Ja
4. Carl-Fredrik Isaksson	Ja
5. Charlotte Malmqvist	Nej
6. Christofer Carlander	Ja
7. Daniel Eggertz	Ja
8. Dan Olsson	Ja
9. Elof Nilsson	Ja
10. Eva Karin Olin Hempel	Ja
11. Conny Fagerström	Ja
12. Fredrik Nilsson	Ja
13. Håkan Östlund	Ja
14. Håkan Lundgren	Ja
15. Nils Silfverschöld	Ja
16. Jeanette Åkerblom-Adler	Ja
17. Jonas Bäckman	Ja
18. Kajsa Wejåker	Ja
19. Karin Andersson	Ja
20. Bernt Karlenäs	Ja
21. Louise Casparsson-Larsén	Ja
22. Magnus Carlsson	Ja
23. Magnus Persson	Ja
24. Malin Brättemark	Ja
25. Marianne Andersson	Ja
26. Marit Ottosson Svensson	Ja
27. Martin Ohlsson	Ja
28. Mats Hägglund	Ja
29. Johan von Kantzow	Ja
30. Joakim Lindström	Ja
31. Johan Paulsson	Ja
32. Per-Eric Johansson	Ja
33. Per Ericsson	Ja
34. Peter Tagesson	Ja
35. Roland Höckert	Ja
36. Sandra Andersson	Ja
37. Sarah Hamilton-Widegren	Ja
38. Sintija Kullander	Ja
39. Stig Lundström	Ja
40. Thomas Pålstam	Ja
41. Torgny Långström	Ja
42. Ulf Ohlsson	Ja
43. Anders Wallskog	Ja

Förslag till dagordning

1. Stämmans öppnande av styrelsens ordförande
2. Val av ordförande och vice ordförande vid stämman
3. Anmälan av protokollförare
4. Fastställande av röstlängd
5. Godkännande av dagordning
6. Val av två personer att jämte ordföranden justera protokollet
7. Fråga om stämman utlysts i behörig ordning
8. Styrelsens redovisningshandlingar för 2019
9. Revisorernas berättelse och koncernrevisionsberättelse
10. Beslut om fastställande av resultaträkning och balansräkning samt koncernresultaträkning och koncernbalansräkning
11. Beslut om dispositioner beträffande föreningens vinst enligt den fastställda balansräkningen inklusive styrelsens motiverade yttrande
12. Beslut om ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna
13. Fråga om ändring av föreningens stadgar
14. Bestämmande av ersättning till den som enligt stadgarna ska väljas till uppdrag inom föreningen
15. Fastställande av antal samt val av styrelseledamöter samt styrelseordförande
16. Fastställande av antal samt val av revisorer jämte suppleanter
17. Val av förtroendevalda revisorer/föreningsgranskare jämte suppleanter
18. Fastställande av antal samt val av valberedning samt dess ordförande
19. Val av ombud och suppleanter till LRF:s förbundsstämma samt val av ombud för föreningen vid bolagsstämma i Landshypotek Bank
20. Ärenden som av styrelsen, regionmöte eller medlem hänskjutits till stämman
21. Andra ärenden som enligt lag kan förekomma på stämman
22. Övriga frågor
23. Stämmans avslutande

Landshypotek Banks resultat och verksamhet

Per Lindblad
VD Landshypotek Bank

Ökad utlåning till såväl jord- och skogsbrukare som bolånekunder. Stabiliserat inlåningen på god nivå.

Tillfredsställande resultat. Dock påverkat av både ökade upplåningskostnader och ökad konkurrens.

Utvecklats, bland annat med nya sätt att möta jord- och skogsbrukarkunderna. Ser långsiktigt på vår bank och vår affär.

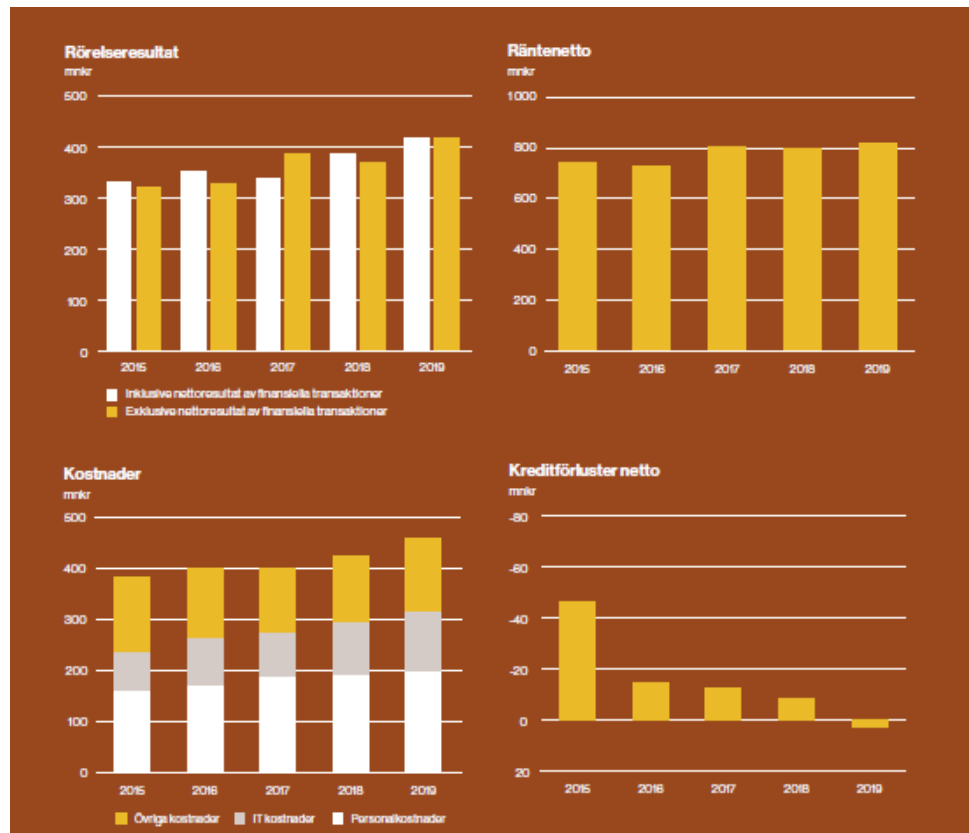
Blir successivt en bättre bank för allt fler, med fullt fokus på fler och ännu bättre kundrelationer. Vi behöver växa, det är vår utmaning.

Går in i 2020-talet som en bredare, bättre och tryggare bank än det kreditinstitut som gick in i 2010-talet.

Rörelseresultat:	418 (386) mnkr
Rörelseresultat <i>exkl NFT</i>	420 (369) mnkr.
Räntenetto:	815 (799) mnkr.
Kostnader:	461 (428) mnkr.
Kreditförlust nettopåverkan:	3 (-8) mnkr.
Utlåningen uppgår till	76,4 (72,5) mdr kr.
Inlåningen uppgår till	14,4 (14,1) mdr kr.

- Resultatet inkluderar realisationsvinst om 55 mnkr hänförlig till försäljning av en fastighet.

Öppnat digital ansökan för jord och skogsbrukare.

Nytt försäkringssamarbete med Dina försäkringar.

Ny grön obligation.

Utvecklad organisation för bättre kundbemötande – många kontaktvägar.

Ökad synlighet inom jord och skog.

Lantbrukspanel och andra undersökningar bidrar med insikter. Opinionsbildning kring EU-förslag som genomfört riskerar bli negativt för skogsbruket.

Fortsatt internt arbete med effektivisering och digitalisering.

Fortsatt tillväxt - högre ambitioner inom såväl Jord och Skog som Villa.

Hänt på Landshypotek Bank 2019

Landshypotek Bank förtättar att utvecklas – och fortfärlätter att öka försäljningarna för att göra banken bättre för kunder. En möjlighet till ett digitalt inträde för jord- och skogsbrukarna lanserades under året. Aktiviteten på marknaden har varit stor och synligheten har ökat. Organisationen har förändrats för att möta fler kunder på bättre sätt. Banken fortfärlätter växa som bolånebank.

Två år som bolånebank
 Två år av 2017 förändrade banken med utgångspunkt från vilka kunder vi vill ha och vilka produkter vi vill erbjuda. Under 2019 har vi utvecklat vår verksamhet för att bli en bättre bolånebank. På två år har vi ökat vår riktiga netto lönsamhet till 100 miljoner, och vi har ökat vår riktiga netto lönsamhet under 2019.

100 årens lantbrukarförslag bidrar med nya insikter
 Lantbrukspanel och andra undersökningar bidrar med nya insikter till vår verksamhet. Under 2019 har vi genomfört en undersökning om jord- och skogsbrukarens behov av finansiering och försäkring. Resultatet visar att jord- och skogsbrukarna har ett stort engagemang kring möjligheter för att få ett bättre bemötande och för att få ett bättre bemötande. Detta innebär att vi ska utveckla våra tjänster för att kunna erbjuda ett bättre bemötande för våra kunder.

Stort intresse för ny grön obligation
 Landshypotek Bank var 2019 först i världen med att ge ut en så kallad grön obligation. Detta innebär att vi samlade in pengar till att finansiera grön infrastruktur som till exempel skog och jordbruk. Den första grön obligationen var 100 miljoner och den andra var 100 miljoner. Den tredje grön obligationen var 100 miljoner. Detta innebär att vi har samlat in 300 miljoner till att finansiera grön infrastruktur.

142 gårdar tillade med sina allrättigheter
 Förslaget till ny grön obligation är godkännat av riksdagen. Detta innebär att vi kan erbjuda våra kunder att finansiera grön infrastruktur som till exempel skog och jordbruk. Detta innebär att vi har samlat in 300 miljoner till att finansiera grön infrastruktur.

Sammanfattning Landshypotek Bank

Indikator	2019	2018	2017	2016	2015
Nettolönsamhet	302	200	205	895	799
Risikonivå	74	83	88	898	3866
Nettolåneutlåning	55	67	134	352	294
Utlåning till jord- och skogsbrukare	76	87	79	96	12
Förskning utlåning till jord- och skogsbrukare, %	13	14	22	53	5,9
Förskning till jord- och skogsbrukare	14	16	14	16	1,8
Finansiering till jord- och skogsbrukare, %	14,443	14,550	14,563	14,448	14,150
Förskning till jord- och skogsbrukare, %	-0,9	3,3	-0,3	2,1	11,6
Finansiering till jord- och skogsbrukare, %	0,64	0,20	0,40	0,21	0,22
Kreditkostnader finansiering till jord- och skogsbrukare, %	0,63	0,50	0,41	0,53	0,53
Kreditkostnader finansiering till jord- och skogsbrukare, %	0,63	0,50	0,41	0,53	0,53
Total kapitalomsättning, %	19,2	19,4	19,3	19,2	19,4
Finansieringskostnader	AAA	AAA	AAA	AAA	AAA
Standard förskning till jord- och skogsbrukare	A	A	A	A	A
Finansiering till jord- och skogsbrukare	A	A	A	A	A
Finansiering till jord- och skogsbrukare	98	190	64	98	190

Information om indikatorerna finns i årsrapporten för 2019.

Uppgåva var riksdagsfört. 142 gårdar från norr till söder delades under våren med sig av sin verksamhet och allrättigheter. Nära 6 000 personer röstade på sina favoriter. Många av de bästade gjordes återfinns numera på "Öste ängel" - bankens webbaserade vägvisare till mer än 200 naturliga upplevelser, råproducerade smaker och spårmande gårdarbesök.

Sveviskarnas syn på boende och finansiering uppmärksammas
 Under året presenteras ett stort antal resultat från Boendekommittén, där bankens undersökning av sveviskarnas syn på boende och finansiering. Tydliga skillnader syns mellan storstadsboende och landsbyggsboende.

Nytt försäkringssamarbete med Dina Försäkringar
 Landshypotek Bank har ett samarbete med Dina Försäkringar. Detta innebär att vi kan erbjuda våra kunder att finansiera grön infrastruktur som till exempel skog och jordbruk. Detta innebär att vi har samlat in 300 miljoner till att finansiera grön infrastruktur.

EU-förslag ödesdigert för skogsbruket
 Under hösten uppmärksamades ett förslag från EU på ett nytt finansieringsprogram för att definiera vad som ska anses vara grön och hållbart. Landshypotek Bank följde med stort intresse utvecklingen av förslaget riskerar att förhindra utvecklingen av det svenska skogsbruket.

Många tillfälliga kunder och nya mötesplatser
 Landshypotek Bank är aktiva för att möta nya och nuvarande kunder på olika sätt. Regionmötena som hålls i närheten av kunderna är ett bra sätt att stärka relationerna för bankens kunder som är jord- och skogsbrukare och gårdaboer. Banken har också lyckats tillfälliga öppna skattedokument för bland annat skogs- och generatörskonsterna i egen regi och tillsammans med olika samarbetspartners under året. Mest lyckad på mötet i fall, transaktioner, skattelaster och andra evenemang är också vilga mötesplatser för dialog, utvärdering och marknadsvård. Ett nytt samarbete med kunder under året med Dannebrogskan i Malmå.

Utvecklad organisation för att bättre kundtillfredsställelse inom jord och skog
 Banken har under året utvecklat den direkta kundtillfredsställelsen genom att stärka samarbetet med Dina Försäkringar. Detta innebär att vi kan erbjuda våra kunder att finansiera grön infrastruktur som till exempel skog och jordbruk. Detta innebär att vi har samlat in 300 miljoner till att finansiera grön infrastruktur.

Först med digital låneansökan för jord- och skogsbrukare
 Jord- och skogsbrukare kan nu ansöka om lån på nätet. Landshypotek Bank har som första bank öppnat möjligheter för digital låneansökan för kunder som bor eller driver företag på en jord- och skogsbruksfastighet. Därför ökar kunskapen om möjligheterna till lån som sker finansiering inom jord och skog. Den digitala ansökan har utvecklats i nära dialog med kunderna för att kunna möta kundens behov och önskemål om enkelhet, snabbhet och funktionalitet.

Landshypotek Bank

En annorlunda vår

Våren präglad av konsekvenserna av bekämpningen av Covid-19.

Snabbt förändrat förutsättningar och spelregler - utan att någon ser alla konsekvenser.

Landshypotek

- har agerat för samhällsansvar som arbetsgivare och bank under våren
- har förstärkt kund- och medlemskommunikation
- har fortsatt driva vår verksamhet som bank

Landshypotek Bank står finansiellt stabilt.

Största och viktigaste frågan är tillväxt. Vår bank är öppen. Vi vill ha in flera kunder för att bli än bättre och mer hållbar bank

En annorlunda vår (*forts*)

Inga tendenser på att bankens kunder - i vid bemärkelse - drabbats.

Alla påverkas av makroekonomiska konsekvenserna som följer av minskad efterfrågan och ändrat beteende.

På sikt öppnas möjligheter för svenska gröna näringarna.

Banken kan ur ett finansiellt perspektiv ge utdelning, omvärldens uttalade förväntan är en annan fråga.

En öppen bank kräver aktiva företrädare från er förtroendevalda.

Hoppas vi snart kan ses även på andra sätt!

Vår utveckling handlar om att nå, möta och få fler kunder, hitta sätt att effektivare arbeta tillsammans, och göra det i en kultur som är positivt särskiljande både för oss som arbetar på banken och för kunderna.

Var ordet

En bättre bank för allt fler

När vi gick in i 2020-talet gjorde vi det som ett kraftigt förändrat Landshypotek jämfört med det kostnadsintensiva som gick in i 2010-talet. Vi har stärkt vår kärnkraftskraft på trygghet och bättre bank för allt fler kunder. I vår kundrelation bygger vi vidare på det vi är, en medmälsigt, unik och anpassad bank på svensk bankmarknad. Vi arbetar för att bidra till kundens liv genom att transformera kassan på gatan till en trygg, välkomnande, tillgänglig och trygg bank för alla, oavsett om det är en privat och skog samt till villa-boende.

Vårt är givande förhållanden nya utmaningar och möjligheter för alla som gör våra näringar. Våra kunder, kunderna inom jord och skog, är fortfarande på ett engagemang och förtroende som är otvivelaktigt stort.

Allt var en del av kundkapital och andra verksamheter under dessa dagar av ekonomiska förändringar är en del av våra utmaningar som de gröna näringarna. Det arbete som varje dag gör vi på att utveckla och stärka våra skog och jordbrukare för att kunna hantera förändringar för att kunna hantera förändringar i hela landet.

Vår kundens allt fler kunder och utmaningar, men också på det långsiktiga tillväxtmomentet. Landshypotek gick in i 2020-talet som en bank betydligt tryggare och bättre än de kvalitetsmått som gick in i 2010-talet.

Vi är rumsrädd bank och har fler tjänster och utmaningar för kundgruppen som vi lära och speglar. Vi finns även i 100 år som speglar till våra 100 år, basen för utmaningar speglar.

Vår näringsgrupp kunder Under ömsesidighet är vi förstås ett av utmaningsmomentet, kraftigt och vår utveckling och utveckling från utmaningar har varit till utmaningar.

Med omfattande investeringar i våra IT-miljöer har vi tagit några steg bort från utmaningar system till en modern och utmaningar IT-miljö. Det har under tiden tagit oss en del utmaningar och kostnader för att nå en trygg och utmaningar för både speglar och lära.

Vår bank bank, bytt verksamhet, förändrat vårt tilltal och flera utmaningar på trygghet för både speglar och lära. Vi erbjuder och möta kunder inom alla delar av den utveckling vi har.

Ständigt som vi står på det grundläggande hos Landshypotek har vi utvecklat vårt tilltal och speglar för att bli en utmaningar bank för allt fler.

Vår utveckling Vi står för våra utmaningar för att vara utmaningar med utmaningar för kunder på fler tjänster både fysiska och digitala miljöer. Att varje dag till att

bättre för fler kunder och en långsiktigt bättre bank är det som vi har gått på framtiden.

Vi söker oss utöver en rik och utmaningar produktions, utan genom ett flertal till det som vi är och det vi utmaningar. Det handlar fortfarande om utmaningar. Vi har speglar, utmaningar tjänster med hjälp av partners och på egen hand, men vi lära oss under 190 år är lära.

Klassiska och moderna är helt grundläggande en bankrelation och det är utmaningar för kundens liv som kunderna på bankmarknaden. Det vi erbjuder med tan på till och till och till utmaningar. Vi är utmaningar av att ge grundläggande möjligheter tillgängliga med hem, utmaningar och utmaningar och ett land som om utmaningar från ett stort läroplan.

2019 har varit utmaningar, men även utmaningar. Vårt resultat är ett land förhållanden som varit utmaningar. Men vår utmaningar har varit utmaningar av utmaningar tillgängliga på marknaden. Förändringar har varit utmaningar. Det har varit utmaningar som utmaningar för utmaningar har varit utmaningar. Men det har varit utmaningar på utmaningar har varit utmaningar. Utmaningar i samma till och till utmaningar har varit utmaningar.

För att förstå utmaningar har varit utmaningar med utmaningar till utmaningar. Vi erbjuder till utmaningar. Vi har varit utmaningar som utmaningar. Vi har varit utmaningar som utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar.

Vi har varit utmaningar till utmaningar. Vi erbjuder till utmaningar. Vi har varit utmaningar som utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar.

Utmaningar har varit utmaningar för utmaningar av utmaningar och utmaningar för utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar.

Utmaningar har varit utmaningar för utmaningar av utmaningar och utmaningar för utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar.

Som grund och utmaningar bank har vi varit utmaningar av att utmaningar möjligheter de gröna näringarna. Landshypotek ska utmaningar vara en del av speglarna näringarna, handkraft genom våra utmaningar utmaningar utmaningar utmaningar. 2019 var det utmaningar av utmaningar utmaningar för utmaningar och utmaningar av utmaningar utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar.

Vi har varit utmaningar av utmaningar utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar.

Vi har varit utmaningar av utmaningar utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar.

Vi har varit utmaningar av utmaningar utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar.

Vi har varit utmaningar av utmaningar utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar. Utmaningar till utmaningar har varit utmaningar.

Verksamhet och resultat 2019

Landshypotek Ekonomisk Förening

Gunnar Lans
Föreningschef

Information om bank och förening

Årsredovisning för
Landshypotek Bank
([Klicka för hela rapporten](#))

Årsrapport – en
summering av
Årsredovisningarna för
bank och förening
([klicka för hela rapporten](#))

Årsredovisning för
Landshypotek Ekonomisk
Förening
([klicka för hela rapporten](#))

Det här är vi i Landshypotek Ekonomisk Förening

1 800 medlemmar på regionmöten våren 2019

124 förtroendevalda.

11 regionala styrelser för närhet till medlemmar och värderingar.

Nationell styrelse med 8 ledamöter.

Äger 100% av Landshypotek Bank AB.

Jämställdhet 29/71 (2020 32/68)

Våra aktiviteter 2019

Föreningens roller

Redovisning av aktiviteter i föreningens olika roller

1. Bankägare: Ägardirektiv, styrelse, kapital

Säkerställa långsiktig konkurrenskraftig finansiering av jord-och skogsbruk.

Hållbar bank för ett rikare liv i hela landet.

Långsiktig marknadsandel
2022: 25 % 2019: cirka 23,4% (24,2)

Mål för bankens vinst efter skatt
2022: 500 milj. 2019: 332 milj.(294)

Aktivt valberedningsarbete

Starkt kapitalsituation. Banken har god kapitalsituation. Kapitalet har stärkts under 2019 både med insatskapital och med vinstkapital.

2. Utveckling som medlemsorganisation

- 37 506 (38 836) ägare av jord- och skogsbruksfastigheter.
- 1 149 (1 756) nya medlemmar
- 2 415 (2 564) tappade medlemmar
- Utveckling av nya stadgar och arbetsordningar
- Deltagande på mässor, bankens aktiviteter
- Stärka ambassadörsrollen och utveckling av samarbete för fler nya kunder i medlemsaffären

3. Värderingsverksamheten

- 70 värderare landet runt
- Viktig del av Landshypotek Banks verksamhet. Banken köper värderingar av föreningen.
- 4 400 st. (3 500) värderingar
- Uppdrag för 9 milj. (10 milj.)
- Utbildning av nya värderare
- Utbildning i "lilla mallen" av ca 30 värderare.
- Genomfört granskningar av värderingar.

Ekonomi och utdelning

Landshypotek Ekonomisk Förenings ekonomi

Utveckling av medlemsinvesteringar

Vinstdisposition & utdelning

Föreningens resultat 2019

Intäkter, TSEK	2019	2018
Koncernbidrag	162 000	158 000
Värderingsuppdrag	9 000	10 000
Summa	171 000	168 000

Kostnader, TSEK	2019	2018
Allmänna administrations- kostnader	30	30
Summa	30	30

Årets resultat	141 000	138 000
---------------------------	----------------	----------------

Fortsatt växande medlemsinvesteringar

Växande Eget kapital

6,3 (6,1) mdkr

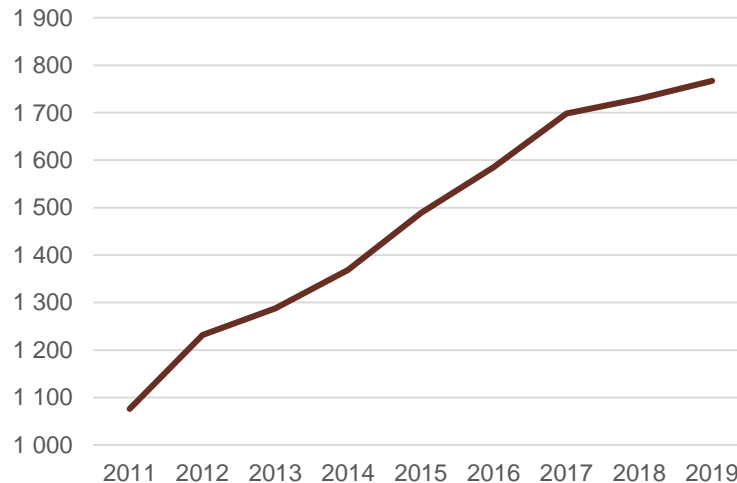
Ökade insatser

38 (31) mnkr

Medlemsinsatser

1,8 (1,7) mdkr

Insatskapital, mnkr

Vår revision av Landshypotek 2019

Bilaga § 9a

Föreningsstämma 2020
17 juni 2020

pwc

Revisionens syfte och omfattning

- Granska, bedöma och uttala oss om Landshypotek-koncernens årsredovisning och förvaltning
- Revisionen omfattar koncernen Landshypotek Ekonomisk Förening, dess dotterbolag Landshypotek Bank AB inkl hållbarhetsrapporter och bolagsstyrningsrapporter
- Vi granskar även delårsrapporten för Landshypotek Bank för tredje kvartalet

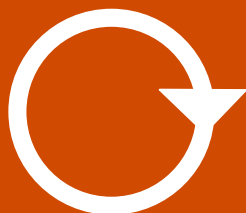

Helena Kaiser de Carolis
Huvudansvarig revisor

Frida Main
Medpåskrivande revisor
i LH Bank

Revisionen har genomförts
under 2019 och 2020

Årsbokslut
Revisionsberättelse och föreningsstämma

Planering

Rapport intern kontroll
och förvaltning

Revisorns oberoende

*Vi har lämnat skriftlig oberoendeförsäkran till
Landshypotek Bank*

Utförda tjänster utöver grundrevision omfattar;

- Lagstadgade granskningsuppdrag, såsom rapport avseende medräknande av resultat i kapitaltäckningsrapporteringen, insättningsgaranti och resolutionsavgift.
- Comfort letter i samband med årlig uppdatering av prospekt för obligationsprogram
- Skatterådgivning och stöd i olika utredningar och skattefrågor

”

Revisionsföretaget och revisionsteamet är opartiska och självständiga i den omfattning som följer av tillämpliga regelverk och det har därmed inte förelegat något hinder för fullgörandet av revisionsuppdraget.

Revisionens inriktning

Landshypotek Ekonomisk Förening:

- Rutiner och processer rörande medlemshanteringen
- Utdelningsberäkning

Landshypotek Bank AB:

- Kreditrisk och kreditreserveringar (SBO*)
- Värdering av finansiella instrument till verkligt värde (SBO*)
- Säkringsredovisning
- Bedömning av tillämpade redovisningsprinciper och presentation av finansiella rapporter
- Regelefterlevnad

*Särskilt Betydelsefull Område i revisionsberättelsen

Revisionens slutsatser

Vi tillstyrker att föreningsstämman;

- fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen och koncernen

Vi tillstyrker att föreningsstämman;

- disponerar vinsten enligt styrelsens modifierade förslag (se separat yttrande)
- beviljar ansvarsfrihet för styrelsen för räkenskapsåret

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Landshypotek Ekonomisk Förening, org.nr 769600-5003

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Landshypotek Ekonomisk Förening för år 2019 med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 27-38. Föreningens årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 21-26 och 45-99 i detta dokument.

Enligt vår upplåtning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsrapporten på sidorna 27-38. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker där för att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisions ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vårt ansvar att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1-20, sidorna 39-44 och hållbarhetsrapporten på sidorna 27-38. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information. I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomsökning besaktar vi även den kurslag vi övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fåta uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas från tillräckligt många revisioner. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

• utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

• inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ersatt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande bristerna i den interna kontrollen som vi identifierat.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Landshypotek Ekonomisk Förening för år 2019 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöters ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisions ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vårt ansvar att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning ansvarar styrelsen för att utdelningen inte ska utgå till medlemmar förvarslig med hänsyn till de krav som föreningens och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och inriktning i Sverige.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att förloppande bedöma föreningens och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betydande sätt.

Revisionsansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende.

• företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försurmeelse som kan förneka ersättningskygghet mot föreningen

• på något annat sätt handlat i strid med lagen om ekonomiska föreningar, lagen om bank- och finansieringsregler, årsredovisningslagen, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller stadgarna.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försurmeelser som kan förneka ersättningskygghet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionell metodik och har en professionell skriftlig inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaper. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förmåga till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Revisions yttrande avseende den lagstadda hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 27-38 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande Rev 12 Revisions yttrande om den lagstadda hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi ansvarar alltså inte för granskning av eller tillräcklig grund för vårt uttalande. En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 13 mars 2020
Christina PricewaterhouseCoopers AB

Helena Kaiser de Carolis
Auktiserad revisor

Tack!

Huvudansvarig revisor

Helena Kaiser de Carolis

Medpåskrivande revisor

Frida Main

pwc.se

Denna rapport har upprättats inom ramen för vårt revisionsuppdrag. Rapporten är endast upprättad för vår uppdragsgivares räkning och får inte lämnas ut eller göras tillgänglig för andra fysiska eller juridiska personer utan Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB:s/PricewaterhouseCoopers AB:s skriftliga godkännande. I avsaknad av skriftligt godkännande, tar Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB/PricewaterhouseCoopers AB inte något som helst ansvar gentemot någon annan än uppdragsgivaren som väljer att förlita sig på eller att agera utifrån innehållet i denna rapport. Inte heller tas något ansvar för att rapporten används för andra syften än för dem som förelegat vid uppdragets utförande.

© 2020 PricewaterhouseCoopers i Sverige AB. Alla rättigheter förbehålls. I detta dokument avser "PwC" PricewaterhouseCoopers i Sverige AB som är medlemsföretag i PricewaterhouseCoopers International Limited, där vart och ett av medlemsföretagen är en separat juridisk enhet.

Granskningsrapport 2019

Förtroendevalda Revisorer:

Helena Löthgren och Carl-Olov Holmström

Granskningsrapport 2019

- Ägarens perspektiv
 - Vår granskning har skett utifrån Landshypotek ekonomisk förenings arbetsordning för förtroendevalda revisorer och i samspel med de auktoriserade revisorerna.
- Förvaltning samt samarbete med auktoriserade revisorer
 - Som förtroendevald revisor utgår vi från ändamålsparagrafen, föreningsstyrelsens arbete och medlemmarnas intresse.
 - Vi samarbetar med de auktoriserade revisorerna för att få en komplett bild.

Granskningsrapport 2019

- Årets granskning
 - Vi har som förtroendevalda revisorer deltagit i Regionstämmor, Föreningsstämma, Föreningsråd, revisionsplaneringar och koordineringsträffar med PwC (4st), avrapporteringsmöte med våra revisorssuppleanter, revisionsutskott, samt deltagit i möten med Svensk Kooperation med anledning av koden för kooperativ styrning.
 - Vi har genomfört telefonintervjuer med styrelsemedlemmar och valberedning. Vi har granskat protokoll från föreningen samt granskat policydokument och interna arbetsordningar, samt tagit del av koden för styrning av kooperativa företag.
 - Vi har haft frågeställningar inom områdena ägarrollen, medlemsorganisationen, kapitalförsörjningen och fastighetsvärderingen.

Granskningsrapport 2019

- Vår bedömning
 - Vi bedömer i alla delar att föreningen jobbar aktivt med att följa ägardirektivet och stötta och bevara ett starkt ägarinflytande, samt att man genom framtagna riktlinjer ger såväl stöttning och vägledning och struktur.
 - Vi som medlemsvalda revisorer ser det som vår uppgift att aktivt granska att föreningens ursprungliga tanke inte går förlorad och att Landshypotek upprätthåller sin unika ställning som medlemsägd bank.
 - Vi lägger stor vikt vid information och öppenhet i så stor omfattning som är möjligt med tanke på omständigheter i bankvärlden. En nödvändighet för att ägarorganisationen ska ges möjlighet att fatta välgrundade beslut och stärka medlemsinflytandet samt värna om Landshypoteks unika roll för de gröna näringarna.

Granskningsrapport 2019

- Årsredovisningen
 - Vi bedömer att föreningsverksamheten skötts ändamålsenligt och tillfredsställande ur ett medlemsperspektiv och uppfyller stadgarnas ändamålsparagraf samt att föreningens interna kontroll har varit tillfredsställande.

Revisorns yttrande över styrelsens ändrade förslag till vinstdisposition

Till föreningsstämman i Landshypotek Ekonomisk Förening, org.nr 769600-5003

Vi har granskat styrelsens motiverande yttrande och förslag beslutat den 5 maj 2020.

Styrelsens ansvar för yttrandet och förslaget

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Revisorns ansvar

Vår uppgift är att uttala oss om styrelsens förslag till dispositioner av beträffande vinst eller förlust på grundval av vår granskning. Vi har utfört granskningen enligt god revisionssed i Sverige, vilken kräver att vi planerar och utför granskningen för att uppnå rimlig säkerhet att styrelsens motiverande yttrande inte innehåller väsentliga felaktigheter. Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar.

Vi är oberoende i förhållande till Landshypotek Ekonomisk Förening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar. Vi anser att de bevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten i enlighet med styrelsens förslag.

Övriga upplysningar

Detta yttrande ersätter vårt uttalande om styrelsens förslag till vinstdisposition som lämnades i vår revisionsberättelse daterad 2020-03-13.

Stockholm den 12 juni 2020
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Helena Kaiser de Carolis', written over a horizontal line.

Helena Kaiser de Carolis
Auktoriserad revisor

STADGAR FÖR LANDSHYPOTEK, EK. FÖR.

INNEHÅLL

INLEDANDE BESTÄMMELSER	4
1 § Företagsnamn	4
2 § Ändamål och verksamhet	4
3 § Styrelsens säte.....	4
MEDLEMSKAP OCH INSATS.....	5
4 § Antagande av medlem	5
5 § Förvärv av andel genom familjerättsligt fång.....	5
6 § Överlåtelse av andel	5
7 § Insatsskyldighet	5
8 § Insatsbetalning	6
9 § Överinsatser	6
10 § Överlåtelse av insatser	6
11 § Förlagsinsatser	7
12 § Medlemskonto.....	7
13 § Uppsägning	7
14 § Uteslutning	7
15 § Avgång	8
16 § Avgången medlems rätt.....	8
17 § Förlust av rösträtt	8
STYRELSE, REVISORER OCH FÖRENINGSGRANSKARE	9
18 § Styrelse	9
19 § Firmateckning.....	9
20 § Räkenskapsår	9
21 § Årsredovisning	9
22 § Revisorer	9
23 § Revisionsberättelse.....	9
24 § Föreningsgranskare	10
25 § Föreningsgranskarnas uppdrag.....	10
26 § Granskningsrapport	10
REGIONMÖTE OCH FULLMÄKTIGE	11
27 § Region	11
28 § Ordinarie regionmöte	11
29 § Extra regionmöte.....	12
30 § Fullmäktige.....	12

31 § Regionstyrelse och regionvalberedning	12
32 § Kallelser, röster, fullmakt m.m.	12
FÖRENINGSSTÄMMA OCH FÖRENINGSRÅD	14
33 § Föreningsstämma	14
34 § Kallelse till föreningsstämma	14
35 § Ärenden vid föreningsstämma	14
36 § Valberedning	15
37 § Föreningsråd	15
ÖVRIGA BESTÄMMELSER	16
38 § Meddelanden	16
39 § Vinstfördelningsgrunder m.m.	16
40 § Beloppsbegränsning vid vinstutdelning	16
41 § Behållna tillgångar vid upplösning	16
42 § Tillämplig lag	16

INLEDANDE BESTÄMMELSER

1 § Företagsnamn

Föreningens företagsnamn är Landshypotek, ek för.

2 § Ändamål och verksamhet

Föreningen har till ändamål att i sin verksamhet främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom

- att genom Landshypotek Bank AB (publ), här nedan kallad banken, säkerställa att ägare och arrendatorer till jord- och skogsbruksfastigheter får en konkurrenskraftig finansiering för sitt företagande,
- att svara för värdering i den utsträckning banken uppdrar åt föreningen,
- att aktivt kommunicera Landshypoteks kärnvärden och bankens varumärke, och
- att bedriva annan verksamhet som har samband med eller annars är förenlig med nämnda verksamheter.

3 § Styrelsens säte

Styrelsen har sitt säte i Stockholms kommun.

MEDLEMSKAP OCH INSATS

4 § Antagande av medlem

1. Till medlem kan antas fysisk eller juridisk person som
 - äger eller arrenderar en jord- eller skogsbruksfastighet,
 - beviljas lån av banken, och
 - kan förväntas följa föreningens stadgar och beslut samt bidra till att förverkliga föreningens ändamål.
2. Ansökan om inträde ska ske skriftligen och prövas av den eller dem styrelsen utser.

5 § Förvärv av andel genom familjerättsligt fång

1. Har medlems andel övergått på annan på grund av bodelning, arv, testamente eller vid annat generationsskifte, äger förvärvaren inträda i medlemmens ställe, om förvärvaren uppfyller förutsättningarna i 4 §.
2. Då fråga är om förvärv av avliden medlems andel ska ansökan om inträde göras inom sex månader efter dödsfallet eller, om den i 15 § angivna tiden för avgång då ännu inte inträffat, senast inom den tiden. Har förvärvet annars skett genom bodelning, ska ansökan om inträde göras inom samma tid från förvärvet.
3. Medlems dödsbo utövar den avlidnes rättigheter och fullgör dennes skyldigheter intill dess avgången inträffar på grund av att ansökan om medlemskap inte gjorts inom föreskriven tid eller avslagits.

6 § Överlåtelse av andel

Den som utan att vara medlem genom överlåtelse förvärvat medlems andel ska ansöka om inträde inom sex månader efter förvärvet. Antas förvärvaren inträda denna som medlem i överlåtarens ställe.

7 § Insatsskyldighet

1. Medlem ska delta i föreningen med insats som beräknas i procent av bankens kapitalfordran på medlemmen, med avstämningstidpunkt årligen den 31 december (obligatorisk insats). Föreningsstämman bestämmer procentsatsen, dock högst till 10 procent. Styrelsen, eller den styrelsen utser, kan besluta att visst lån inte ska ingå vid beräkning av kapitalfordran.
2. Insatsskyldigheten utgör lägst 500 kronor (grundinsats).
3. Är flera medlemmar betalningskyldiga för samma lån fördelas insatsskyldigheten mellan medlemmarna efter huvudtalet. Annan fördelningsgrund måste godkännas av styrelsen.

8 § Insatsbetalning

1. Grundinsats ska betalas kontant inom den tid som styrelsen beslutar.
2. Obligatorisk insats ska betalas inom den tid och i den utsträckning styrelsen beslutar genom ianspråktagande av medlem tillkommande medel i form av återbäring och/eller utdelning på inbetalda insatser, inklusive förlagsinsatser, eller på annat sätt efter beslut av föreningsstämman.
3. Medlem har rätt att göra förtida insatsbetalning upp till sin insatsskyldighet om styrelsen så beslutar och enligt de regler som styrelsen fastställer.

9 § Överinsatser

1. Medlem får delta i föreningen med högre belopp än denna är skyldig att delta med (överinsats) i den utsträckning överinsatser uppkommer genom amortering, lösen av lån eller vid förändring av insatsskyldigheten utifrån förändrad procentsats inom den i 7 § första stycket angivna ramen.
2. För det fall styrelsen så beslutar kan överinsatser även uppkomma genom att medlem ges möjlighet att inbetala ett belopp högst motsvarande medlemmens årliga utdelning på inbetalda insatser. Styrelsen beslutar om vilka begränsningar och övriga villkor som ska tillämpas i dessa fall.
3. Styrelsen kan besluta att överinsatser ska utbetalas. Medlems överinsatser anses uppsagda till utbetalning en månad efter det att medlem underrättats om sådant beslut. Utbetalning av det uppsagda beloppet sker efter den första ordinarie föreningsstämman som äger rum tidigast två år efter uppsägningen. Styrelsen kan besluta om kortare återbetalningstid i särskilda fall.
4. Medlem har rätt att få överinsatser utbetalda efter skriftlig uppsägning till föreningen. En förutsättning för återbetalning av överinsatser är styrelsens godkännande. Utbetalning av det uppsagda beloppet sker efter den första ordinarie föreningsstämman som äger rum tidigast två år efter uppsägningen. Styrelsen kan besluta om kortare återbetalningstid för särskilda fall.

10 § Överlåtelse av insatser

1. Medlem äger rätt att från avgången medlem förvärva dennas obligatoriska insatser enligt 7 § och från avgången eller annan medlem förvärva överinsatser enligt 9 §. Medlem har dock endast rätt att göra sådana förvärv under förutsättning att dennas samlade insatser inte överstiger den obligatoriska insatsskyldigheten enligt 7 §.
2. Överlåtelse är inte giltig gentemot föreningen innan den skriftligen godkänts av styrelsen eller den styrelsen utsett. Styrelsen kan utfärda anvisningar för överlåtelse.

11 § Förlagsinsatser

1. Styrelsen kan besluta att kapital i form av förlagsinsatser får tillskjutas föreningen. Sådana insatser får tillskjutas såväl av medlemmar som andra än medlemmar. Varje förlagsinsats medför företrädesrätt till årlig utdelning från det belopp som enligt den för räkenskapsåret fastställda balansräkningen står till föreningsstämman förfogande sedan avdrag skett för vad som åtgår till täckande av eventuell förlust från föregående år och till reservfonden av satts vad som enligt lag minst måste föras dit.
2. Företrädesrätten gäller framför såväl återbäring som utdelning på medlemskapitalet och övriga ändamål vartill angivna medel får användas. Utdelningen på förlagsinsatser får såvitt avser företrädesrätten inte överstiga vad som motsvarar riksbankens fastställda, vid varje tid gällande referensränta med tillägg av högst tio procentenheter av det nominella beloppet av de vid varje tillfälle hos föreningen under det förflutna räkenskapsåret inestående förlagsinsatserna.
3. Förekommer förlagsinsatser ska föreningsstämman årligen besluta att, i den utsträckning de för ändamålet tillgängliga medlen enligt föreningslagen förslår därtill, utdelning ska utgå på förlagsinsatserna enligt vad som anges i förlagsandelbevisen inom det högsta belopp som får tillämpas. Beslut får fattas om betalning av sista året/återstående utdelning vid inlösen av förlagsinsats.
4. Beslutad utdelning på förlagsinsatser förfaller till betalning inom två veckor från det beslutet därom fattats.
5. Styrelsen äger besluta vem som ska få tillskjuta förlagsinsats och dennas belopp samt de villkor som utöver vad som ovan sagts ska i varje särskilt fall iakttagas vid tillämpningen av denna paragraf.

12 § Medlemskonto

Varje medlem erhåller ett medlemskonto i banken. Till medlemskontot förs återbäring och utdelning på inbetalda insatser som inte överförts till medlems insatskonto.

13 § Uppsägning

Medlem som upphör att vara låntagare hos banken anses därmed ha sagt upp sitt medlemskap i föreningen. Uppsägning ska i övrigt ske skriftligen.

14 § Uteslutning

Medlem som bryter mot stadgarna eller skadar föreningen eller motverkar dess intressen eller ändamål eller grovt åsidosätter sina förpliktelser mot föreningen och inte rättar sig efter erhållen skriftlig varning från styrelsen kan av styrelsen uteslutas ur föreningen. Beslut om uteslutning ska delges den uteslutne i rekommenderat brev.

15 § Avgång

Medlems avgång ur föreningen äger rum vid utgången av det räkenskapsår som infaller tidigast en månad sedan medlemmen sagt upp sitt medlemskap eller uteslutits eller av annan omständighet som föranlett att avgången inträffat.

16 § Avgången medlems rätt

1. Medlem som avgått ur föreningen har rätt att få ut dels sina inbetalda insatser, dels vad som belöper på honom eller henne av beslutad vinstutdelning, i samma ordning som övriga medlemmar. En förutsättning för återbetalning av insatser är styrelsens godkännande. Återbetalning av inbetalda insatser sker efter den första ordinarie föreningsstämman som äger rum tidigast två år efter avgången genom överföring till medlemskontot. Styrelsen kan besluta om kortare återbetalningstid i särskilda fall.
2. Vid återbetalning äger föreningen tillgodogöra sig beloppet för reglering av förfallna motfordringar.
3. Om avgången medlem återinträder i föreningen innan insatserna har återbetalats upphör återbetalningen och det belopp som motsvarar obligatorisk insatsskyldighet tillgodoförs medlemmen såsom insats. Överskjutande del återbetalas i enlighet med ursprunglig återbetalningstid.

17 § Förlust av rösträtt

Medlem som uteslutits eller sagt upp sitt medlemskap förlorar genast rätten att delta i överläggningar och beslut om föreningens angelägenheter.

STYRELSE, REVISORER OCH FÖRENINGSGRANSKARE

18 § Styrelse

1. Styrelsen består av lägst sex och högst tolv ledamöter. Föreningsstämman väljer ledamöter och styrelseordförande.
2. Till ledamot av styrelsen kan väljas röstberättigad medlem, röstberättigad medlems make/maka, son och dotter, person som avses i 7 kap. 7 § lagen om ekonomiska föreningar samt firmatecknare och person som är anställd i ansvarsställning hos medlem som är juridisk person.
3. Till ledamot av styrelsen kan även väljas annan lämplig person som inte tillhör de i föregående stycke nämnda kategorierna, dock högst två ledamöter.
4. Styrelseledamot väljs för tiden från ordinarie föreningsstämma t.o.m. ordinarie föreningsstämma året därefter.

19 § Firmateckning

Föreningens firma tecknas förutom av styrelsen av den eller de som styrelsen utser.

20 § Räkenskapsår

Föreningens räkenskapsår är kalenderåret.

21 § Årsredovisning

Styrelsen ska senast den 31 mars lämna sina redovisningshandlingar till revisorerna.

22 § Revisorer

På ordinarie föreningsstämma ska årligen väljas lägst en och högst två auktoriserade revisorer jämte auktoriserade revisorssuppleanter för dem för tiden till och med nästa ordinarie föreningsstämma. Till revisor kan även utses auktoriserat revisionsbolag. Om ett auktoriserat revisionsbolag utses till revisor behöver inga revisorssuppleanter utses.

23 § Revisionsberättelse

Revisorerna ska lämna sin revisionsberättelse senast den 30 april.

24 § Föreningsgranskare

1. På ordinarie föreningsstämma ska årligen väljas två medlemmar till föreningsgranskare jämte suppleanter för dem för tiden till och med nästa ordinarie föreningsstämma. Medlem som utses till föreningsgranskare ska i samband därmed avsäga sig alla andra eventuella förtroendeuppdrag i föreningen.
2. Till föreningsgranskare och suppleant för denne får endast utses röstberättigad medlem som har tillräcklig insikt och erfarenhet av verksamheten för att fullgöra uppdraget.

25 § Föreningsgranskarnas uppdrag

1. Föreningsgranskarna ska granska föreningens verksamhet ur ett medlemsperspektiv. De ska i sin granskning utgå ifrån relevant lagstiftning och föreningens stadgar.
2. Föreningsgranskarnas granskning ska genomföras utifrån medlemmarnas intressen. Granskningen ska omfatta granskning av huruvida föreningen driver en verksamhet som uppfyller 2 §, av styrelsens arbete under verksamhetsåret och av föreningens föreningsstyrning och interna kontroll.
3. Styrelsen, föreningschefen och varje regionstyrelse ska ge föreningsgranskaren tillfälle att genomföra granskningen. Föreningsgranskarna ska ha tillgång till sådan dokumentation som föreningsgranskarna bedömer nödvändig för att genomföra granskningen.
4. Stämman kan besluta om en arbetsordning för föreningsgranskarna.

26 § Granskningsrapport

Föreningsgranskarna ska efter varje räkenskapsår lämna en granskningsrapport till föreningsstämman. Granskningsrapporten ska sammanfatta föreningsgranskarnas granskning av verksamheten och vilka frågor som behandlats under året. Granskningsrapporten ska införas i årsredovisningen.

REGIONMÖTE OCH FULLMÄKTIGE

27 § Region

Föreningens verksamhetsområde ska av stämman indelas i regioner.

28 § Ordinarie regionmöte

1. Medlemmarna ska genom styrelsens försorg kallas till ordinarie regionmöte där följande ärenden ska förekomma:

- 1) Regionmötets öppnande
- 2) Val av ordförande och vice ordförande för mötet
- 3) Anmälan av protokollförare
- 4) Fastställande av röstlängd
- 5) Godkännande av dagordning
- 6) Val av två personer att jämte mötets ordförande justera protokollet
- 7) Fråga om mötet utlysts i behörig ordning
- 8) Information om föreningens verksamhet för det gångna året inklusive förslag till vinstdelning
- 9) Beslut om antal ledamöter i regionstyrelsen
- 10) Val av ledamöter i regionstyrelsen
- 11) Val av styrelseordförande i regionstyrelsen bland de valda ledamöterna för tiden intill nästa ordinarie regionmöte
- 12) Val av fullmäktige jämte suppleanter till föreningsstämma för tiden intill nästa ordinarie regionmöte
- 13) Beslut om antal ledamöter i regionvalberedning
- 14) Val av ledamöter i regionvalberedningen för tiden intill nästa ordinarie regionmöte
- 15) Val av ordförande i regionvalberedning bland de valda ledamöterna för tiden intill nästa ordinarie regionmöte
- 16) Behandling av inkomna motioner och ärenden från medlem
- 17) Behandling av ärende framfört av regionstyrelsen eller styrelsen
- 18) Övriga ärenden som mötet beslutar behandla
- 19) Avslutande av regionmöte

2. Ordinarie regionmöte ska hållas senast under maj månad varje år.

3. Medlem som önskar hänskjuta ett ärende (motion) till ordinarie regionmöte ska skriftligen anmäla ärendet till regionstyrelsen senast den 31 januari varje år. Regionmötet kan sedan besluta att hänskjuta motionen till föreningsstämman och i så fall ska regionstyrelsen skriftligen anmäla ärendet till styrelsen senast sju dagar efter regionmötet. Motionären kan begära att motionen hänskjuts till föreningsstämman oavsett beslut på regionmötet genom att skriftligen anmäla ärendet till styrelsen senast sju dagar efter regionmötet.

29 § Extra regionmöte

Medlemmarna ska genom styrelsens försorg kallas till extra regionmöte för:

- a) ärenden i vilka regionstyrelsen finner att uttalande från regionmöte bör inhämtas, och
- b) val för tid som återstår av fullmäktiges mandatperiod dels då av regionmöte vald fullmäktige avgått eller förlorat sin rösträtt och suppleant icke finns, dels då extra regionmöte för val av fullmäktige skriftligen påfordrats av minst en tiondel av samtliga röstberättigade medlemmar inom regionen.

30 § Fullmäktige

1. Till fullmäktige och suppleant för denne får endast utses röstberättigad medlem.
2. Fullmäktige samt suppleant väljs till föreningsstämman för varje gång som antalet röstberättigade medlemmar inom regionen vid senaste årsskifte är jämnt delbart med antalet röstberättigade medlemmar per mandat, beräknat utifrån att totalt 43 fullmäktige ska väljas i föreningen, därvid överskott i antalet röstberättigade medlemmar berättigar till extra fullmäktige jämte suppleant efter överskottets storlek i fallande ordning.
3. Till fullmäktige kan inte väljas person som är ledamot i styrelsen.

31 § Regionstyrelse och regionvalberedning

1. Regionstyrelse består av lägst fem och högst nio ledamöter. Till ledamot i regionstyrelse kan väljas röstberättigad medlem, röstberättigad medlems make/maka, barn, person som avses i 7 kap. 7 § lagen om ekonomiska föreningar samt firmatecknare och person som är anställd i ansvarsställning hos medlem som är juridisk person.
2. Regionmöte väljer ledamöter och ordförande till regionstyrelsen. Ledamot i regionstyrelse väljs för tiden från ordinarie regionmöte till dess ordinarie regionmöte hålls under andra räkenskapsåret efter valet; mandattiden ska dock bestämmas så att halva antalet styrelseledamöters mandattid avslutas varje år.
3. Varje region ska ha en regionvalberedning för att bereda regionmötets beslut i valfrågor. Regionvalberedning består av lägst tre och högst fem ledamöter.

32 § Kallelser, röster, fullmakt m.m.

1. Kallelse till regionmöte sker efter styrelsens beslut antingen genom annons i minst en av de inom regionen allmänt spridda nyhetstidningarna eller genom skriftligt meddelande till samtliga röstberättigade medlemmar hänförliga till regionen. Kallelseåtgärden ska vara vidtagen senast två veckor före ordinarie och senast en vecka före extra regionmöte.

- 2.** Vid regionmöte har varje röstberättigad medlem hänförlig till regionen en röst. Medlems rätt vid regionmöte utövas av medlemmen personligen eller genom ombud med skriftlig, dagtecknad fullmakt. Fullmakt gäller högst ett år från utfärdandet. Ingen får på grund av fullmakt företräda fler än en medlem.
- 3.** Närmare bestämmelser om region, regionmöte och regionstyrelse utfärdas av styrelsen.

FÖRENINGSTÄMMA OCH FÖRENINGSRÅD

33 § Föreningsstämma

1. De 43 på regionmötena utsedda fullmäktige utgör föreningsstämma och utövar helt dennas befogenheter.
2. Ordinarie föreningsstämma hålls årligen inom sex månader efter utgången av varje räkenskapsår på en av styrelsen anvisad ort inom föreningens geografiska verksamhetsområde i Sverige.
3. Extra föreningsstämma hålls då styrelsen finner sådan erforderlig eller då det för behandling av uppgivet ärende skriftligen påfordras av minst en tiondel av föreningens röstberättigade fullmäktige eller av en revisor.
4. Vid föreningsstämma har varje fullmäktige en röst. Röstberättigad är endast fullmäktige som fullgjort sina förpliktelser mot föreningen och banken och som inte sagt upp sitt medlemskap eller uteslutits ur föreningen.
5. Styrelsens ledamöter, föreningschef, valberedning, föreningsgranskarna och revisorerna jämte suppleanter för de nu nämnda har rätt att delta i föreningsstämmans överläggningar, med rätt att yttra sig och framställa förslag. Av styrelsen inbjudna personer har rätt att närvara och efter särskilt medgivande rätt att yttra sig.
6. Omröstning på föreningsstämma i sakfrågor sker öppet om inte stämman beslutar annat. Vid personval då föreslagna kandidater är fler än tillgängliga platser sker omröstning dock med slutna sedlar.

34 § Kallelse till föreningsstämma

1. Kallelse till föreningsstämma ska ske genom skriftligt meddelande eller via elektronisk distributionskanal.
2. Kallelse ska ske tidigast sex och senast två veckor före ordinarie eller extra föreningsstämma.
3. Kallelsetiden ska gälla även om extra föreningsstämma ska behandla en fråga om ändring av stadgarna, en fråga om likvidation eller en fråga om föreningen ska gå upp i en annan juridisk person genom fusion.

35 § Ärenden vid föreningsstämma

Vid ordinarie föreningsstämma ska följande ärenden förekomma:

- 1) Föreningsstämmans öppnande
- 2) Val av ordförande och vice ordförande för stämman
- 3) Anmälan av protokollförare

- 4) Fastställande av röstlängd
- 5) Godkännande av dagordning
- 6) Val av två personer att jämte ordföranden justera stämmans protokoll
- 7) Fråga om stämman utlysts i behörig ordning
- 8) Styrelsens redovisningshandlingar för det senaste räkenskapsåret
- 9) Revisorernas berättelse och, i förekommande fall, koncernrevisionsberättelse
- 10) Föreningsgranskarnas granskningsrapport
- 11) Beslut om fastställande av resultaträkning och balansräkning samt, i förekommande fall, koncernresultaträkning och koncernbalansräkning
- 12) Beslut om dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
- 13) Beslut om ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna
- 14) Bestämmande av ersättning till den som enligt dessa stadgar ska väljas till olika uppdrag inom föreningen
- 15) Fastställande av antal samt val av styrelseledamöter och styrelseordförande
- 16) Fastställande av antal samt val av revisorer jämte suppleanter
- 17) Val av föreningsgranskare jämte suppleanter
- 18) Fastställande av antal samt val av valberedning och dess ordförande
- 19) Ärenden som av styrelsen, regionmöte eller medlem i enlighet med 28 § tredje stycket hänskjutits till stämman
- 20) Övriga ärenden som enligt lag kan förekomma på stämman.

36 § Valberedning

Föreningen ska ha en valberedning för att bereda föreningsstämmans beslut i val- och arvodesfrågor. Föreningsstämman ska besluta om en arbetsordning för valberedningen.

37 § Föreningsråd

Föreningen ska ha ett föreningsråd i vilken två ledamöter från varje regionstyrelse ingår. Föreningsrådet är föreningens rådgivande organ med huvudsakligt syfte att möjliggöra en effektiv dialog mellan regionalt förtroendevalda och styrelse. Föreningsstämman ska besluta om en arbetsordning för föreningsrådet.

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

38 § Meddelanden

Andra meddelanden till medlemmar och fullmäktige än kallelse till föreningsstämma och regionmöte ska ske skriftligen.

39 § Vinstfördelningsgrunder m.m.

Fritt eget kapital enligt fastställd balansräkning ska, med de begränsningar som framgår av 12 kap. 3-4 §§ lagen om ekonomiska föreningar, av föreningsstämman disponeras enligt följande.

1. Utdelning på förekommande förlagsinsatser enligt 11 § dessa stadgar.
Vad därefter återstår ska
2. fonderas och/eller
3. föras i ny räkning och/eller
4. utgå som utdelning på inbetalda insatser och/eller
5. fördelas mellan medlemmarna i förhållande till medlemmarnas ordinarie räntebetalningar under året till föreningen eller banken och/eller
6. användas för i 12 kap. 6 § lagen om ekonomiska föreningar angivet ändamål.

40 § Beloppsbegränsning vid vinstutdelning

Föreningsstämman får inte besluta om vinstutdelning av större belopp än vad styrelsen föreslagit eller godkänt.

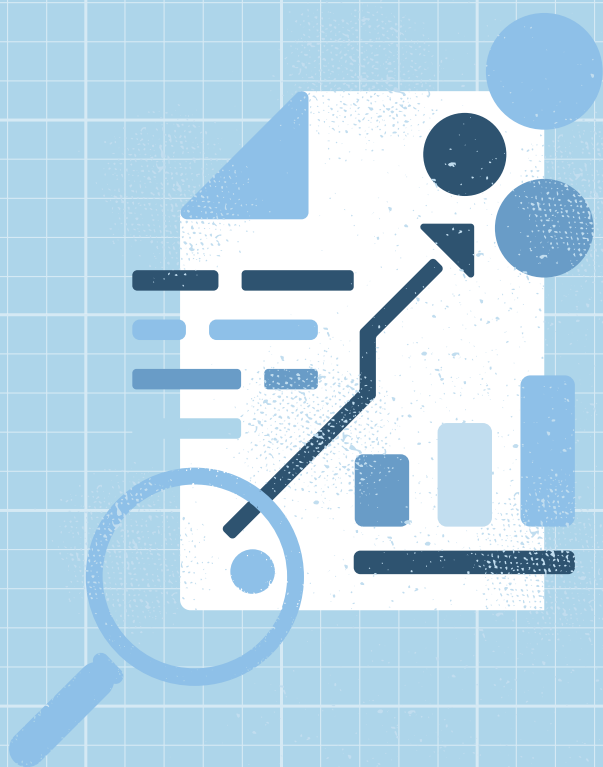
41 § Behållna tillgångar vid upplösning

Vid föreningens upplösning ska av de behållna tillgångarna medlemmarna först utfå sina inbetalda insatser. Vad härigenom återstår ska fördelas mellan medlemmarna i förhållande till deras inbetalda obligatoriska insatser. Vid denna beräkning ska dock inte ingå sådana obligatoriska insatser som inbetalts senare än ett år före dagen för styrelsens beslut att hänskjuta frågan om föreningens upplösning till stämman.

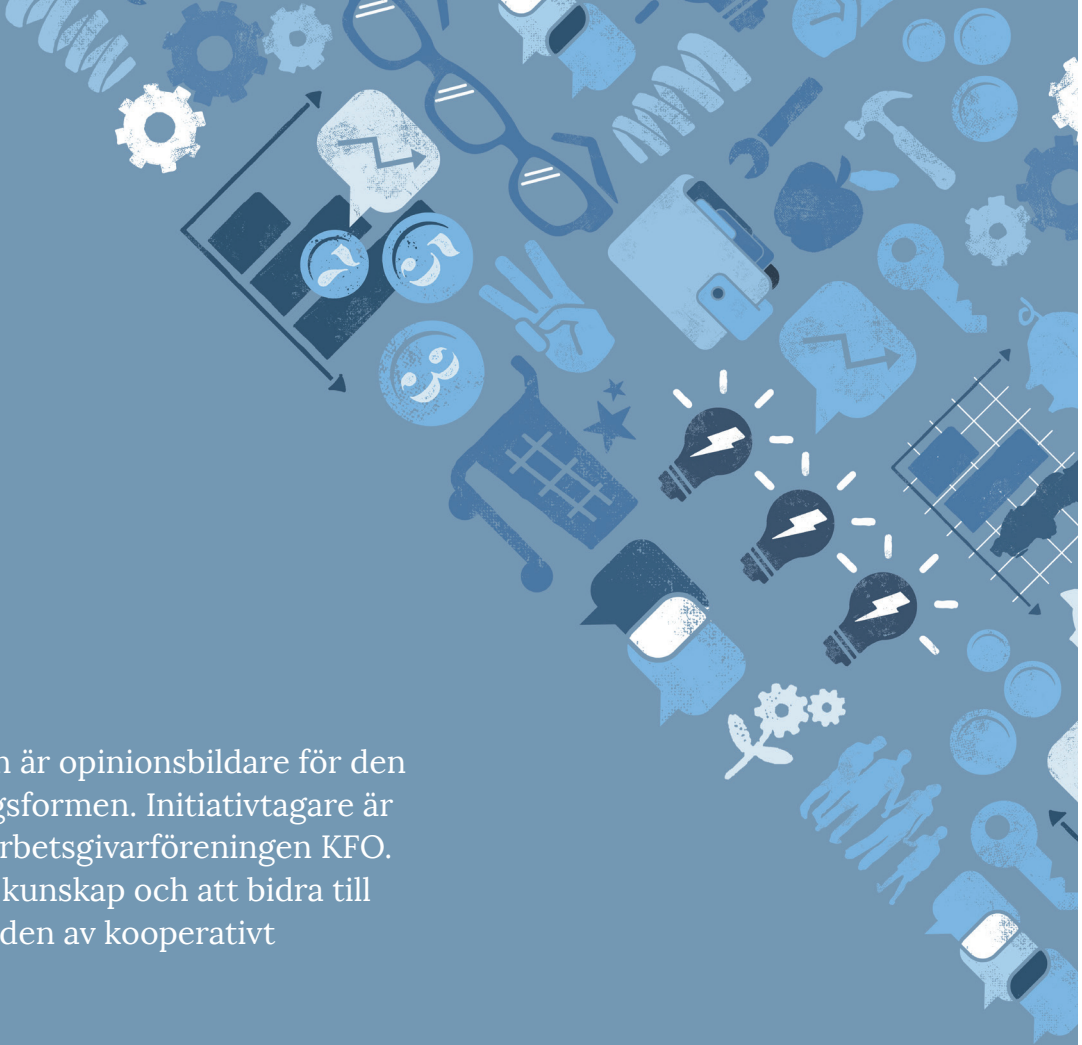
42 § Tillämplig lag

Lagen (2018:972) om ekonomiska föreningar

Stadgarna antagna vid föreningsstämma den [datum].

**SVENSK KOD FÖR
STYRNING AV KOOPERATIVA
OCH ÖMSESIDIGA FÖRETAG**

Svensk Kooperation är opinionsbildare för den kooperativa företagsformen. Initiativtagare är LRF, KF, HSB och Arbetsgivarföreningen KFO. Syftet är att sprida kunskap och att bidra till att modernisera bilden av kooperativt företagande.

Svensk Kooperation är partipolitiskt obundet. Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att öka kunskapen om Kooperation, sprida idéer och visioner, driva opinionsbildning och företräda medlemmarna i frågor som rör de kooperativa företagens villkor.

SVENSK KOD FÖR STYRNING AV KOOPERATIVA OCH ÖMSESIDIGA FÖRETAG

Innehållsförteckning

1.	Om koden	5
1.1	Målgruppen	6
1.2	Kodens syfte	7
1.3	Kodens struktur	7
2.	Kodens principer	8
2.1	Syfte och medlemsnytta	9
2.2	Demokratiska processer	10
2.3	Medlemmarnas deltagande i företagets värdeskapande	11
2.4	Stämman	12
2.5	Valberedningen	13
2.6	Styrelsen	14
2.7	Ersättning till ledande befattningshavare	15
2.8	Revision, risk och intern kontroll	16
3.	Rapportering enligt koden	17

Förord

Svensk Kooperation har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att öka kunskapen om Kooperation, sprida idéer och visioner, driva opinionsbildning och företräda medlemmarna i frågor som rör de kooperativa och ömsesidiga företagens villkor. Föreningen är partipolitiskt obunden och grundades 2017 av LRF, KF, HSB och Arbetsgivarföreningen KFO.

Med en omsättning på över 400 miljarder kronor och 100 000 anställda är de 100 största kooperativa och ömsesidiga företagen en betydande del av arbetsmarknaden och samhällsekonomin i Sverige. Fokus på långsiktig lönsamhet, hög kvalitet och socialt ansvar är mer aktuellt än någonsin.

Kooperativa företag som drivs i linje med en sådan värdegrund är därför viktiga inslag i näringslivet.

För att ytterligare främja det kooperativa och ömsesidiga företagandet och företagen i Sverige har Svensk Kooperation utarbetat Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag.

Koden är nyskapande på flera sätt och är en kod i framkant. Koden är också gemensam och branschöverskridande och ska kunna tillämpas av kooperativa och ömsesidiga företag med olika storlek, organisation och verksamhet. Koden är uppbyggd på principer istället för regler och med följd och förklara istället för följd eller förklara – och utgör därmed en modernare typ av kod.

Svensk Kooperation står bakom Kooperationens värderingar som de sammanfattas av International Co-operative Alliance:

Kooperativa föreningar bygger på värderingarna självhjälp, personligt ansvar, demokrati, jämlikhet, rättvisa och solidaritet. Medlemmarna i kooperativa föreningar tror på etiska värden som hederlighet, öppenhet, socialt ansvar och omsorg om andra.”

Koden ger vägledning för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag baserat på dessa etiska och värdemässiga utgångspunkter. Syftet med koden är att främja medlemsdialogen och de demokratiska beslutsprocesserna i kooperativa och ömsesidiga företag och att öka transparensen samt öppenheten i styrelsens arbete.

Det är frivilligt att anta koden, och det beslutas av de kooperativa och ömsesidiga företagen på sina respektive stämmor. Vår förhoppning är att många företag kommer att se nyttan med koden och välja att anta den. Ambitionen är att koden successivt ska utvecklas genom återkoppling på rapporter och uppdaterade vägledningar.

Stockholm 2019
Styrelsen i Svensk Kooperation

1. Om koden

Koden bygger på principen följ och förklara. Det innebär att ett företag som tillämpar koden tydligt ska redovisa och ge en motivering till på vilket sätt företaget följer principerna i koden. I en årlig styrningsrapport ska företaget redogöra för hur man tillämpat koden.

Det är frivilligt för kooperativa och ömsesidiga företag att följa och ansluta sig till koden. Koden blir bindande för de företag som antar koden på sin stämma.

Kooperativ och ömsesidig verksamhet kan bedrivas i olika juridiska former. De flesta är organiserade som ekonomiska föreningar. Det förekommer också andra organisationsformer som är särskilt lämpade för kooperativ verksamhet, exempelvis ömsesidiga försäkringsbolag, försäkringsföreningar, kreditmarknadsföreningar, medlemsbanker, föreningar u.p.a, kooperativa hyresrättsföreningar och bostadsrättsföreningar.

Det finns därmed många olika begrepp inom de olika företag som är målgrupp för koden. I koden används genomgående begreppen medlem och kooperativt företag. Begreppet medlem innefattar även kund för ömsesidiga företag, och begreppet kooperativt företag innefattar även ömsesidiga företag.

Svensk Kooperation är huvudman för förvaltning och utveckling av koden, och har för detta ändamål tillsatt en kommitté för utveckling och förvaltning av koden. Kommittén har till uppgift att löpande förvalta och utveckla Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag, på uppdrag av Svensk Kooperations styrelse. Kommittén ska samla in och analysera både rapporter från företagen samt erfarenheter från den praktiska tillämpningen av koden. Kommittén har ingen dömande eller övervakande roll när det gäller hur enskilda företag tillämpar koden, utan arbetar istället med att lyfta fram och sprida goda exempel. Ändringar av kodens principer beslutas av styrelsen i Svensk Kooperation.

1.1 Målgruppen

Koden vänder sig främst till stora kooperativa företag som har många medlemmar och en representativ demokratisk styrning som vilar på medlemmarnas inflytande. Mindre företag ska också kunna följa delar av koden och verka i dess anda.

Kooperativa företag är företag som har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom en verksamhet som medlemmarna deltar i. Att främja medlemmarnas ekonomiska intressen innebär att dessa företag inte har något eget vinstsyfte utan i stället är ett medel för att tillgodose medlemmarnas intressen. Medlemmar i ett kooperativt företag betalar en medlemsinsats.

Ömsesidiga företag verkar enligt samma grundläggande principer, men har inte medlemmar. I ömsesidiga företag är det kunderna som äger. I Sverige är det framförallt försäkringsbolag som är ömsesidiga, och kunden blir ägare när den tecknar en försäkring.

De stora kooperativa företagen har tusentals medlemmar. Det är inte realistiskt att alla dessa kan delta i besluten i den löpande verksamheten, även om bestämmanderätten i dessa företag i princip tillkommer medlemmarna. För att möjliggöra fungerande beslutsförsamlingar har de flesta kooperativa företag valt ett representativt demokratiskt system med valda representanter. Dessa väljs i regel av medlemmarna på särskilda krets- eller distriktsmöten. De representerar medlemmarna vid stämman.

I syfte att stärka medlemmarnas demokratiska inflytande finns ofta ytterligare nivåer av rådgivande och beslutande organ. Det kan vara ett så kallat förvaltningsråd eller förtroenderåd. Dessa råd fungerar normalt som ett rådgivande organ där styrelsen kan diskutera och förankra beslut i en vidare krets av förtroendevalda.

1.2 Kodens syfte

Syftet med koden är att främja medlemsdialogen och de demokratiska beslutsprocesserna i kooperativa företag och att öka transparensen samt öppenheten i styrelsens ledningsarbete.

En gemensam kod ställer stora krav på att den är generell och vägledande. Den ska också kunna tillämpas av företag med olika storlek, organisation och verksamhet. Koden är därför baserad på principer som är särskiljande och ligger i den kooperativa identiteten.

De flesta företag i målgruppen följer redan ett antal koder varav en del är interna styrningskoder.

Denna kod för kooperativ styrning kompletterar lagstiftning och andra regler genom att ange en norm för god föreningsstyrning med hög ambitionsnivå.

Kodens principer, särskilt princip 1 till 3, lyfter fram särarten, fördelarna och konkurrenskraften hos kooperativa företag. Företag som följer och rapporterar enligt koden får stöd i arbetet med att utveckla och kommunicera den ekonomiska, miljömässiga och sociala nyttan som verksamheten skapar både för medlemmar och andra intressenter i samhället.

1.3 Kodens struktur

Koden för styrning av kooperativa företag baseras på åtta principer, utan regler. Till dessa principer finns också korta vägledande kommentarer. Kommentarererna är inte regler, utan är till för att belysa

principerna och ge uttryck för det synsätt som ligger till grund för den aktuella principen. Företag som antar koden ska följa och rapportera kring de åtta principerna.

2. Kodens principer

2.1 Syfte och medlemsnytta

Styrelsen ska säkerställa att företagets syfte, värdegrund och strategier utgår från medlemmarnas mening och att företaget långsiktigt levererar medlemsnytta.

Styrelsen ska säkerställa att företaget har en öppen kommunikation med medlemmar, medarbetare och andra intressenter, lägga fast riktlinjer för företagets uppträdande i samhället och ange vilka regelverk och principer som företaget följer.

Vägledande kommentar

Medlemmarnas mening kan fångas upp genom att styrelsen engagerar medlemmarna i en dialog om företagets syfte, långsiktiga strategier, mål och värdegrund.

Med angivande av vilka regler och principer som företaget följer åsyftas exempelvis Agenda 2030/FN:s globala hållbarhetsmål och andra koder som ligger utanför gällande lagstiftning.

2.2 Demokratiska processer

Kooperativa företag har demokratiska processer där medlemmarnas mening får ett tydligt genomslag. Processerna ska på ett öppet och transparent sätt främja medlemmarnas medverkan i olika forum och ge möjlighet till påverkan och insyn i verksamheten. Medlemmarna utser också representanter till de högsta beslutande organen.

Styrelsen ska kontinuerligt utvärdera företagets demokratiska organisation och vid behov initiera förändringar.

Vägledande kommentar

Den formella strukturen är enligt lag hierarkisk. Stämman är överordnad styrelsen och kan ge uppdrag till styrelsen i förvaltningsfrågor. Likaså kan styrelsen ge instruktioner till vd och därmed företagsledningen.

I praktiken utövas medlemmarnas inflytande på olika sätt inom ramen för företagets demokratiska

organisation ofta genom förtroendevalda representanter. För att de förtroendevalda verkligen ska utgöra en resurs och kunna agera självständigt med integritet måste de ha relevant information om verksamheten och tillgång till utbildning.

2.3 Medlemmarnas deltagande i företagets värdeskapande

Den kooperativa affärsmodellen utgår från att medlemmarna deltar i företagets värdeskapande genom två roller, en affärsrelation och en ägarrelation.

Styrelsen ska säkerställa att dessa relationer är utformade så att de främjar medlemmarnas ekonomi, engagemang och lojalitet.

Vägledande kommentar

Affärsrelationen är medlemmarnas deltagande i verksamheten. Ägarrelationen kommer till uttryck genom medlemmarnas insatskapital, rätten att på stämman utse styrelse och medverka i beslut om företagets syfte, strategier och långsiktiga utveckling.

Framgångsrika företag levererar medlemsnytta och har nöjda medlemmar. Medlemsnyttan är en funktion av hur väl företaget främjar medlemmarnas ekonomi och hur relevant företagets värdegrund är för medlemmarna.

2.4 Stämman

Stämman ska förberedas och genomföras på ett sådant sätt att goda förutsättningar skapas för medlemmarna att utöva sina medlemsrättigheter.

På stämman ska väljas en eller flera personer med uppdrag att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv och lägga fram en granskningsrapport till stämman.

Vägledande kommentar

En väl genomförd och förberedd stämma är ett viktigt inslag i den demokratiska processen. För att den ska kunna genomföras på bästa sätt bör följande beaktas;

1. Företaget på webbplats lämnar information om tid och plats för stämman samt information om när ett ärende från en medlem senast ska ha inkommit för att kunna tas in i kallelsen till stämman.

2. Valberedningen lämnar förslag till val av stämмоordförande, vilket bör intas i kallelsen till stämman.

3. Vd och styrelseordförande och en beslutsför styrelse samt revisorerna och de personer som valts att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv är närvarande på stämman.

4. Styrelsen motiverar sina förslag samt kommenterar och besvarar alla inkomna motioner och lämnar förslag till beslut.

5. Stämman bör vara tillgänglig för medlemmarna genom exempelvis ändamålsenliga tekniska lösningar.

2.5 Valberedningen

Samtliga val, till styrelse, revisor och till andra förtroendeuppdrag, ska ske transparent och vara förberedda genom en strukturerad valberedningsprocess. Valberedningen ska också lämna förslag till arvoden för förtroendevalda.

Valberedningar kan förekomma på flera nivåer i organisationen och varje valberedning ska ha riktlinjer för sitt uppdrag. Valberedningens ledamöter ska, oavsett hur de utsetts, tillvarata företagets och medlemmarnas intresse.

Vägledande kommentar

Företaget bör i god tid lämna information om vilka som sitter i valberedningen och hur medlemmarna kan lämna förslag till valberedningen.

Mångfald och jämställdhet är självklart för en valberedning att beakta i styrelsens sammansättning.

I syfte att få in nya kategorier av förtroendevalda, som inte uppmärksammas av valberedningen, kan företagen tillämpa principen om fri nominering.

Fri nominering innebär att medlemmarna, i en av företaget organiserad process, kan föreslå personer till förtroendeuppdrag. Valberedningens roll är att kontrollera att de nominerade är behöriga och att de accepterar nomineringen. Valberedningen kan komplettera med ytterligare nomineringar för att skapa en bred representation. Samtliga nominerade kandidater presenteras för medlemmarna och är valbara. Valberedningen anger vilka av de nominerade som de föreslår.

2.6 Styrelsen

Styrelsens kompetens ska vara anpassad till verksamhetens komplexitet och omfattning. Förutom medlemmar i föreningen ska styrelsen vid behov även ha externa ledamöter som tillför ytterligare kompetens.

Styrelsens ordförande leder styrelsens arbete och ansvarar för att styrelsen arbetar på ett effektivt sätt. Ordföranden ska på ett objektivt sätt främja en öppen debatt och konstruktiva diskussioner inom styrelsen. Varje ledamot ska agera självständigt och med integritet.

Vägledande kommentar

Utgångspunkten är att styrelseledamöterna ägnar uppdraget den tid, omsorg och tillägnar sig den kunskap som erfordras för att tillvarata företagets och medlemmarnas intresse.

Styrelsens ordförande förväntas initiera en årlig utvärdering av styrelsens arbete. Utvärdering tas självklart upp i styrelsen och i valberedningen som underlag för deras arbete.

2.7 Ersättning till ledande befattningshavare

Företaget ska ha övergripande riktlinjer för ersättningar och villkor till ledande befattningshavare (vd och ledningsgrupp).

Riktlinjerna ska tydligt ange hur ersättningar och villkor för vd och ledande befattningshavare fastställs.

Styrelsen ska inrätta ett ersättningsutskott eller själv fullgöra uppgiften.

Principer om ersättningar till ledande befattningshavare ska beslutas av stämman. Företagets revisorer ska granska hur principerna har tillämpats och lämna ett skriftligt yttrande till stämman.

Vägledande kommentar

Om det förekommer rörliga ersättningar till ledande befattningshavare, bör dessa vara tydliga, uppföljningsbara och kopplade till förutbestämda och mätbara kriterier som bidrar till att utveckla företaget.

2.8 Revision, risk och intern kontroll

Styrelsen ska etablera ett ramverk och processer för riskhantering och intern kontroll. Det ska vara anpassat till verksamhetens komplexitet och omfattning och vara föremål för årlig utvärdering.

Styrelsen ska inrätta ett revisionsutskott eller själv fullgöra uppgiften.

Styrelsen ska se till att personer som väljs för att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv har tillgång till relevant information om verksamheten och ett reglerat samarbete med externa revisorer.

Vägledande kommentar

Medlemmarna i revisionsutskottet bör ha relevant erfarenhet och kompetens inom ekonomi och finansiell rapportering¹. En öppen dialog bör eftersträvas med företagets revisorer och de som valts för granskning av verksamheten ur ett medlemsperspektiv.

Revisionsutskottet och styrelsen bör träffa företagets revisorer och de som valts för granskning av verksamheten ur ett medlemsperspektiv minst en gång per år utan att företagsledningen är närvarande. Detta för att säkerställa ett fullödigt informationsutbyte mellan styrelsen, revisorerna och de som valts för granskning av verksamheten ur ett medlemsperspektiv.

¹I ett företag där revisionsutskott är ett lagkrav så ska dessutom minst en person ha redovisnings- eller revisionskompetens.

3. Rapportering

Företag som genom beslut på stämman valt att ansluta sig till koden ska följa principerna och i en styrningsrapport förklara på vilket sätt de tillämpats.

Rapporten ska vara fokuserad på hur kodens principer har tillämpats. Rapporten ska tas in i årsredovisningen eller redovisas i särskild ordning,

och vara en kvalitativ beskrivning för varje enskild princip. För att underlätta förståelsen ska förklaringar lämnas och referenser göras till de delar i företagets övriga rapportering, där principerna fått genomslag. Rapporteringen ska vara företags-specifik och informativ, samt dessutom beskriva vilka åtgärder företaget planerar och vad som ska åstadkommas framöver i förhållande till koden.

Arbetsordning för föreningsgranskare i Landshypotek Ekonomisk Förening

Antagen av föreningsstämman den [datum] 2020

1. Inledning

- 1.1 Föreningsgranskarna väljs av föreningsstämman och har till uppgift att genomföra granskning av Landshypotek ek. för., nedan kallad föreningen, ur ett medlemsperspektiv.
- 1.2 Föreningsgranskarnas ramverk är relevant lagstiftning, föreningens stadgar, svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag och denna arbetsordning.
- 1.3 Denna arbetsordning ska ses som en vägledning för föreningsgranskarnas arbete med granskning av föreningen. Här klargörs medlemmarnas förväntningar vad gäller roll och huvuduppdrag för föreningsgranskare. Särskilt klargörs förväntningar rörande samspel med auktoriserade revisorer, föreningsstyrelse och förenings- och bankledning. En grundläggande princip är dock att föreningsgranskarna intar en självständig och oberoende ställning både i förhållande till styrelsen och till stämman.

2. Föreningsgranskarna

- 2.1 Av föreningens stadgar framgår att föreningsstämman årligen ska välja två föreningsgranskare jämte suppleanter. Till föreningsgranskare och suppleant för denne får endast utses röstberättigad medlem som har tillräcklig insikt och erfarenhet av verksamheten för att fullgöra uppdraget. Föreningsgranskarna väljs för tiden intill nästa ordinarie föreningsstämma.
- 2.2 Valberedningen lämnar förslag till föreningsgranskare och suppleanter samt förslag till arvodering av föreningsgranskare och suppleanter. Förslagen föreningsgranskare och suppleant ska närvara på stämman för att kunna presentera sig och svara på frågor.

3. Samspelet mellan föreningsgranskare och auktoriserade revisorer

- 3.1 Det lagstadgade revisionsarbetet i föreningen leds av auktoriserad revisor och omfattar samtliga dotterbolag till föreningen. Auktoriserad revisor svarar för revision av föreningens och dess dotterbolags förvaltning och räkenskaper.

- 3.2 Revisionsarbetet som görs av auktoriserad revisor genomförs i enlighet med gällande relevant lagstiftning samt i enlighet med god revisionssed.
- 3.3 Det åligger auktoriserade revisorer och föreningsgranskare att ha ett relevant samspel med varandra, se vidare avsnitt 6.

4. Föreningsgranskarnas uppdrag

- 4.1 Föreningsgranskarna är valda av föreningsstämman och har till uppgift att genomföra granskning av föreningen ur ett medlemsperspektiv. Med detta menas att granskningen ska genomföras utifrån medlemmarnas intressen.
- 4.2 I en granskning av föreningen ur ett medlemsperspektiv är följande punkter av särskild betydelse:
- granskning av att föreningen driver en verksamhet som uppfyller stadgarnas ändamålsparagraf;
 - granskning av att föreningen och särskilt dess styrelse uppmärksammar och hanterar särskilt viktiga frågor för att fullgöra stadgarnas ändamålsparagraf;
 - granskning av att föreningen har en fullgod föreningsstyrning. Med fullgod föreningsstyrning avses att:
 - verksamheten drivs i enlighet med relevant lagstiftning, i enlighet med relevant kod och i enlighet med stadgarna
 - beslutsfattande och kontroll sker i relevanta organ (stämma, styrelser, tjänstemannaorganisation etc);
 - granskning av att föreningen i övrigt driver en verksamhet i linje med medlemmarnas intressen; och
 - granskning av huruvida styrelsens styrningsrapport har upprättats i enlighet med svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag.
- 4.3 För att kunna fullgöra sitt uppdrag som föreningsgranskare är det viktigt att de har tillräcklig inblick i det arbete som genomförs av de auktoriserade revisorerna. Det är väsentligt att föreningsgranskarna har en insyn i de väsentliga frågor som tas upp i den lagstadgade revisionen som de auktoriserade revisorerna genomför i föreningen och i Landshypotek Bank, se vidare punkt 6.3.
- 4.4 Resultatet av föreningsgranskarnas granskning sammanfattas i en granskningsrapport som presenteras för föreningsstämman och tas med i föreningens årsredovisning. Dokumentation rörande viktiga frågor i granskningsarbetet kommuniceras skriftligt och muntligt till föreningens styrelse.

5. Förutsättningar för granskning

- 5.1 Föreningsgranskarna ska ha bra förutsättningar att genomföra sin granskning. I förutsättningar ingår att ha tillgång till relevant dokumentation samt att ha möjlighet att medverka vid relevanta möten, se vidare avsnitt 6.
- 5.2 Föreningsstyrelse, förenings- och bankledning har att tillhandahålla relevanta dokument och upplysningar för föreningsgranskarna.
- 5.3 Av särskild vikt är att föreningsgranskarna har tillgång till samtlig dokumentation från stämmor, föreningsråd och föreningsstyrelsens arbete. I detta ingår underlag i form av styrelsedokumentation, agendor och protokoll. Föreningsgranskarna ska även ha tillgång till revisionsplaner och revisionsrapporter som utarbetas under ledning av auktoriserad revisor.
- 5.4 Föreningsgranskare ska ha nödvändiga behörigheter till relevanta elektroniska dokumentarkiv.

6. Mötesordning

- 6.1 Denna mötesordning är ett ramverk för föreningsgranskarna. Föreningsgranskarna har därutöver alltid möjlighet att ha en avstämning med styrelsen eller företagsledningen för att få särskild information.
- 6.2 Föreningsgranskarna upprättar direkt efter föreningsstämma en årscykel för sitt arbete. Denna årscykel samordnas med årsplan som auktoriserad revisor upprättar för sitt arbete.
- 6.3 Föreningsgranskarna deltar vid relevanta revisionsmöten som sker mellan föreningen, Landshypotek Bank och dess auktoriserade revisorer. Härmed avses dels ett inledande möte efter föreningsstämman där revisionsplan behandlas. Dels avses ett avslutande möte då slutrevision behandlas. Landshypoteks CFO har att säkra att kallelse och material går till föreningsgranskarna för dessa möten. Därutöver åligger det föreningsgranskarna och auktoriserade revisorer att sinsemellan upprätthålla relevant samspel under året.
- 6.4 Föreningsgranskarna avrapporterar årligen sin granskning för föreningens styrelse, alternativt för särskilt styrelseutskott. På detta möte informeras om granskningens inriktning och slutsatser. Om möjligt bör detta möte ske gemensamt med auktoriserad revisor för föreningen.

7. Revidering

7.1 Denna arbetsordning är fastställd av föreningsstämman och revideras vid behov.

Arbetsordning för valberedningen i Landshypotek Ekonomisk Förening

Antagen av föreningsstämman den ~~[20 april 2016]~~datum 2020

1. Inledning

- 1.1 Valberedningen är föreningsstämmans organ med huvuduppgift att bereda föreningsstämmans beslut i val- och arvodesfrågor.
- 1.2 Valberedningens ramverk är föreningslagen, föreningens stadgar, [kødensvensk kod](#) för styrning av [lantbrukskooperativa föreningar](#) [kooperativa](#) och [föreningsföretag](#) [ömsesidiga företag](#) och denna arbetsordning.

2. Valberedningens sammansättning

- 2.1 Valberedningen väljs på föreningsstämman efter beredning och förslag från föreningsrådet. Även ordförande väljs på föreningsstämman.
- 2.2 Valberedningen utgörs av 4-7 ledamöter. ~~Mandattiden är~~ [Valberedningen väljs](#) för tiden fram till ~~efterföljande årsnåsta~~ ordinarie föreningsstämma.
- 2.3 Styrelseledamot eller verkställande tjänsteman i föreningen, styrelseledamot eller tjänsteman från Landshypotek Bank ska inte ingå i valberedningen.

3. Valberedningens uppgifter

- 3.1 Valberedningen ska bereda och föreslå föreningsstämman:
 - antal ledamöter, [i styrelsen](#);
 - ~~ledamöter och~~
 - [val av styrelseledamöter](#);
 - [val av styrelseordförande i föreningen](#);
 - styrelsearvode, ~~i~~ och
 - övriga ersättningar till de som väljs till olika uppdrag inom föreningen

3.2 Valberedningen ska bereda och föreslå föreningsstämman

- antal och val av revisorer;
- arvode till revisorerna;
- ~~val av föreningsgranskare jämte suppleanter; och~~
- ~~arvode till föreningsgranskare samt suppleanter.~~

3.3 Valberedningen ska bereda och föreslå föreningsstämman

- stämmopresidium; ~~och~~
- justeringspersoner;
- ~~föreningens representant vid dotterbolagsstämma~~
- ~~föreningens representant vid stämmor där föreningen är medlem~~

4. Särskilt om styrelseval

4.1 Valberedningen ska föreslå en styrelse utifrån bestämda kravprofiler. Styrelsen ska ha en med hänsyn till föreningens verksamhet, utveckling och förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning präglad av mångsidighet och bredd avseende ledamöternas kompetens, erfarenhet och geografisk bakgrund. Geografisk bakgrund kräver inte direkt koppling till föreningens regionindelning. En jämn könsfördelning ska eftersträvas.

4.2 Valberedningen är ansvarig för planeringen vad gäller successionen av styrelseledamöterna, detta för att säkerställa att inte majoriteten av styrelseledamöterna ersätts inom en kort tidsperiod. ~~Valberedningen ska planera för förnyelse men borgen för kontinuitet.~~

4.3 Valberedningen ska, innan denna föreslår omval av en styrelseledamot, noggrant bedöma den enskilde styrelseledamotens insatser för föreningen under föregående mandatperiod.

4.4 Valberedningen ska, samtidigt som uppgifterna enligt [punkt 3.1](#) meddelas föreningen, lämna följande uppgifter på de ~~föreslagna ledamöterna~~ [ledamöter som föreslås till nyval](#):

- ålder samt huvudsaklig utbildning;~~i~~
- arbetslivserfarenhet;~~i~~
- uppdrag i föreningen och andra väsentliga uppdrag;~~i~~
- ~~vid omval, vilket år ledamoten invaldes i styrelsen;~~
- resultatet av den lämplighetsbedömning och intressekonfliktsprövning som gjorts i enlighet med föreningens interna regler ~~samt resultat av Finansinspektionens ägarledningsprövning; samt;~~
- ~~resultatet av Finansinspektionens ägarledningsprövning; samt~~
- övrig information av betydelse för deras uppdrag som styrelseledamot i föreningen.

När ledamot föreslås till omval ska valberedningen lämna uppgift om vilket år ledamoten valdes till styrelseledamot. Om i övrigt nya omständigheter föreligger, en ny lämplighetsbedömning eller intressekonfliktprövning har gjorts ska även den informationen presenteras med förslaget till omval.

4.5 Valberedningen ska, under förutsättning att det inte föreligger intressekonflikt i det enskilda fallet, diskutera valberedningens förslag med styrelsens ordförande.

4.6 Valberedningen ska planera sitt arbete i god tid så att förslagen enligt punkt 3.1 kan meddelas föreningen fyra veckor före ordinarie föreningsstämma och två veckor före extra föreningsstämma.

4.67 Valberedningen ska på ordinarie föreningsstämma presentera och motivera sina förslag och detta särskilt med hänsyn tagen till vad som sägs om styrelsens sammansättning i punkt 4.1.

5. Regulatoriska krav

5.1 Valberedningen har att ta hänsyn till de regulatoriska krav som ställs på föreningens styrelse.

5.2 Finansinspektionen ställer särskilda lämplighetskrav på en ledamot i ett finansiellt holdingbolag och Finansinspektionen måste pröva varje ledamot i ett skriftligt ansökningsförfarande. Valberedningen ska tillse att föreslagen ledamot undertecknar Finansinspektionens ansökan om ägarledningsprövning.

5.3 Valberedningen ska tillse att ägarledningsprövning hos Finansinspektionen, där så är möjligt, har skett före föreningsstämman. Ansökan om ägarledningsprövning hanteras av chefsjuristen i Landshypotek Bank. Handläggningstiden hos Finansinspektionen kan komma att bli tidsutdragen. Kompletta ansökningshandlingar bör finnas på plats fyra månader före föreningsstämman.

6. Valberedningens sammanträden m.m.

6.1 Valberedningen sammanträder vid de tillfällen som valberedningen finner nödvändigt för att utföra sina uppgifter. Valberedningens ordförande kallar till sammanträde. Om ledamot begär att valberedningen ska sammankallas ska valberedningens ordförande kalla till sammanträde.

6.2 Valberedningen är beslutsför om minst hälften av ledamöterna är närvarande. Som valberedningens beslut gäller den mening som företräds av mer än hälften av de närvarande ledamöterna. Vid lika röstetal gäller den mening som företräds av ordföranden.

6.3 Valberedningens sammanträden ska protokollföras och justeras av ordföranden.

- 6.4 Valberedningen ska under året hålla sig underrättad om hur styrelsearbetet fortgår samt hur ledamöterna fullgör sitt uppdrag. Ett nyckelmoment i detta arbete är genomgång av genomförd styrelseutvärdering.
- 6.5 Valberedningen ska under året enligt plan intervjua styrelseledamöterna och möjliga kandidater till styrelsen.

7. Kommunikation

- 7.1 Ledamöterna i valberedningen ska offentliggöras sex månader före ordinarie föreningsstämma på hemsidan.
- 7.2 Valberedningens förslag samt motivering ska presenteras i kallelsen till föreningsstämman.
- 7.3 Valberedningen [håller](#) en kontinuerlig dialog med regionordförande och ordförande för [regional valberedning](#).
- 7.4 Valberedningens ordförande är dess talesperson.

8. Övrigt

- 8.1 Valberedningen arbetar under professionell förtrolighet. Enskild ledamot av valberedningen är underkastad sekretess rörande föreningens angelägenheter och denna skyldighet ska bekräftas av ledamoten genom undertecknande av särskilt sekretessavtal.
- 8.2 Ersättning till valberedningens ledamöter utgår i enlighet med föreningsstämmans beslut.
- 8.3 En självutvärdering av valberedningens arbete ska genomföras årligen och meddelas styrelse och föreningsråd.
- 8.4 Denna arbetsordning fastställs av föreningsstämman. Arbetsordningen gäller tillsvidare och revideras därefter vid behov. Föreningsrådet har att, med stöd av verkställande tjänsteman i föreningen och efter synpunkter från styrelse och valberedning, bereda förslag till revidering.

Till Regionmötet för Landshypotek Älvsborg m.fl. län den 17 mars 2020.

Motion angående " *Namnbyte på regionen* "

Älvsborgs län försvann som län 1997 och slogs då samman med omkringliggande län till Västra Götalandsregionen. Många yngre har svårt att förstå varför vi har Älvsborg m.fl. län som namn till vår region. Vidare är benämningen "m.fl." oklar och beskriver inte vilka andra län utöver Älvsborgs gamla län som ingår i regionen. P.g.a. det otidsenliga och otydliga namnet vi idag har på regionen föreslår vi att det vore bra om föreningen byter namn till Region Väst. Föreningens beslutsordning innebär att om regionmötet beslutar enligt styrelsens förslag så går det vidare till föreningens årsstämma som tar slutgiltig ställning.

Styrelsen för region Landshypotek Älvsborg m.fl. föreslår därför regionmötet att besluta om följande:

Att ge regionstyrelsen i uppdrag att föreslå Föreningsstämman för Landshypotek Ekonomisk Förening 2020 följande:

- Besluta att nuvarande region Älvsborg m.fl. av Landshypotek Ekonomisk Förening byter namn till region Väst.
- Besluta att ge regionstyrelsen i uppdrag att hänskjuta förslaget till föreningsstämman för beslut.

Styrelsen för Region Älvsborg m.fl. län 4 februari 2020

Ulf Ohlsson, Ordförande

Anders Wallskog, Vice Ordförande.

Namnbyte på regionen

Motion nr 3 från regionstyrelsen i region Älvsborg m.fl

Motionens sammanfattande innehåll:

Regionstyrelsen lyfter fram följande fråga i sin motion:

1. Att föreningsstämman ska besluta att nuvarande region Älvsborg m.fl. ska byta namn till region Väst.

Föreningsstyrelsens ställningstagande och förslag

1. Styrelsen tillstyrker regionstyrelsen i region Älvsborg m.fl.:s förslag.

Föreningsstyrelsen föreslår föreningsstämman besluta:

att motionen ska antas.

Motion 1.**Ökad öppenhet i Landshypotek Banks verksamhet, landsbygds lån."**

Nåt är underligt med bankens lånevillkor för låntagare med låg belåning. Säg högst 50 - 55 procent av bankens värdering. Inte svårbedömda fall med säkerheter i t ex grisstallar, vindkraftverk och sånt, utan lån med säkerheter i mark, växande skog och uthyrningsbara lokaler. Lånevillkoren skall förstås sättas efter risk men hur stor är risken vid så låga belåningsgrader? En titt på villalånen visar att "rabatten för låg belåningsgrad" i stort sett upphör vid 60 procent. Rimligen för att det inte längre finns nån statistiskt känd skiljande utlånings risk. Det underliga är då att för lantbrukslånen har vår bank mängder av anställda som i praktiken arbetar med att i denna "låg(noll)riskgrupp" sätta individuella räntor från kanske 1.5 till hisnande 4+ procent! Hur kan det komma sig?

Jag kan bara gissa. En första tanke är att Landshypotek Bank faktiskt har erfarenhet av kreditförluster vid så låga belåningsgrader. Jag har upprepade gånger försökt ta reda på det men banken – [VD Jan Lindblad], [riskansvarige Jan Lilj]a och [affärsområdeschef Johan Asklund] vill inte svara. Frågan bollas runt men ingen svarar. Ansvarig för detta är rimligen [Jan Lindblad].

En annan men tråkig tanke infinner sig därför. Det ärliga svaret som ju är "nej, så klart inte, så dåliga värderare har vi inte" är obekvämt. Mycket obekvämt. Medveten om att förfarandet med skilda lånevillkor i en "låg(noll)riskgrupp" är i strid med likabehandlingsprincipen för en ekonomisk förening. Men också medveten om att "individuellt" sätta räntor ger banken möjlighet att från de mindre medvetna, de mindre talföra och kanske de mindre aktiva ägare ta ut överräntor. Gruppen av ägare med belåning högst 50 - 55 procent är nu mycket stor, nog mer än hälften av låntagarna. Det vore alltså väldigt underligt om banken mot en majoritet av sina ägare hade en sån lånehantering. Att efter en förment objektiv och kostnadskrävande process på regionkontoren komma fram till att hemmansägare A med 47 procents belåning skall betala ränta x och hemmansägare B med 53 procents belåning skall betala y. Då rätt (och rättvist) svar helt enkelt är att $x = y$! Ett svar dessutom helt utan kostnader på regionkontoren (jag bortser här från en rimlig mindre ränteskillnad baserat på lånens storlek)!

Det är en tråkig tanke. En första väg bort vore att banken svarade på frågan om kreditförluster vid låga belåningsgrader.

Jag vill att stämman ger banken i uppdrag att

1. Svara på frågan om banken nånsin haft kreditförluster på lån med låg belåningsgrad enligt texten ovan. Om ja, vad man gör för att utveckla värderingsmännens skicklighet.
2. Som för bolånen utveckla och publicera schablonräntor vid låga belåningsgrader, t ex <60 %, <55%, <50% eller andra intervall som banken finner lämpligt

/Eilif Hensvold

Lånevillkor

Motion nr 1 från medlem

Motionens sammanfattande innehåll:

Motionären lyfter fram följande fråga i sin motion:

1. Att banken ska redovisa sina kreditförluster på lån med låg belåningsgrad och en fråga om värderingspersonernas kompetens.
2. Att banken ska utveckla och publicera schablonräntor vid låga belåningsgrader för samtliga krediter.

Föreningsstyrelsens ställningstagande och förslag

1. Inledningsvis konstaterar föreningsstyrelsen att det operativa arbetet i banken hanteras av banken i enlighet med de krav och regelverk som styr en bank i Sverige. Således har föreningsstyrelsen kontaktat bankens ledning, som ger följande svar: Det är inledningsvis viktigt att notera att det framgår tydligt i lag om bank- och finansieringsrörelse att en kreditbeviljning primärt styrs av återbetalningsförmågan hos kunden och inte i möjligheten att kunna realisera en pant, s.k. pantbelåning. Därför är inte frågan om belåningsgrader i sig relevant för att bedriva kreditgivning utan det är den enskilda kundens risk och återbetalningsförmåga som styr kreditgivningen. För en hypoteksbank som Landshypotek bedrivs endast säkerställd utlåning, vilket även innebär att det ställs tydliga krav i lagar och andra föreskrifter att en fastighet som ställs som säkerhet för en hypotekskredit ska ha ett marknadsvärde och att banken även fastställer ett internt belåningsvärde. Det är dock den enskilda kundens risk och återbetalningsförmåga som är grunden i kreditbedömningen, inte den ställda säkerhetens belåningsgrad.

Även om kunden vid utlåningstillfället kan ha en låg belåningsgrad på den ställda säkerheten är det vanligtvis en helt annan situation vid tidpunkten för ett fallissemang. Värdet på fastigheten har då ofta försämrats väsentligt, antingen på grund av externa anledningar eller på grund av att kunden har misskött sin verksamhet och att fastigheten vid den tidpunkten har tappat markant i värde. Det är därför inte en relevant information att mäta kreditförluster utifrån den initiala belåningsgraden vid utlåningstillfället då värdet på den pantsatta fastigheten inte är konstant utan vanligtvis har försämrats vid fallissemangstidpunkten. Banker har även en skyldighet att regelbundet ompröva pantsatta fastigheters värde under kreditens löptid.

Det finns omfattande redovisningsregler och andra transparenskrav på banker, inklusive krav på redogörelse av kreditförluster. Banken redogör för kreditförlusterna i årsredovisningen enligt de regler som gäller för banker i Sverige. Banken anser att den uppfyller de transparenskrav som ställs på finansiella aktörer och att det inte är relevant att redovisa kreditförluster på något ytterligare sätt.

Föreningsstyrelsen delar bankens bedömning och anser inte att det finns skäl som motiverar att kreditförlusterna ska redovisas på ett annat sätt.

Vad gäller frågan om värderingspersonernas kompetens vill banken även framföra följande. Banken köper löpande in värderingstjänster från föreningens värderingsorganisation. Således är det föreningen som utser, utbildar och kontrollerar de värderare som utför värderingstjänster till banken. Ett krav för att bli en godkänd värderare är att personen ska vara ledamot i en regionstyrelse. Värderarna är således regionalt baserade inom någon av föreningens 11 regioner. Värderaren ska även ha genomgått ett certifieringsprogram med slutförd värderingsutbildning, fått godkänt på ett skriftligt certifieringsprov samt genomfört fem verkliga fastighetsvärderingar som godkänts av föreningens värderingskommitté.

Certifikatet som värderaren erhåller efter att de ovan nämnda momenten har fullföljts gäller i tre år. Därutöver ska värderaren utföra värderingsuppdrag kontinuerligt och med en frekvens som säkerställer att tillräcklig kunskap och kompetens bibehålls. Värderingskommittén kontrollerar även värderingarnas kvalitet. När certifikatet har gällt i tre år ska värderaren fullfölja en repetitionsutbildning, varpå certifikatet förnyas för en period om ytterligare tre år.

Föreningsstyrelsen anser att det finns en hög och solid kompetens hos föreningens värderingspersoner och värderingsutbildningen och dess processer ses löpande över av värderingskommittén.

2. Som nämnts ovan bedrivs det operativa arbetet i banken av banken i enlighet med de krav och regelverk som gäller för bankverksamhet i Sverige. Således har föreningsstyrelsen kontaktat bankens ledning även i denna fråga och den ger följande svar: det framgår tydligt av lag om bank- och finansieringsrörelse att en kreditbeviljning förutsätter att det finns god och långsiktig återbetalningsförmåga hos kunden. Detta gäller oaktat om kunden är en fysisk eller juridisk person och om krediten utgör ett villalån eller en näringskredit. Den egendom som kunden ställer som säkerhet till banken för krediten är ett komplement för att säkerställa goda villkor för kundens finansiering och en låg risk för banken. Att enbart basera kreditgivning på säkerhetens värde är inte tillåtet enligt lag.

En kreditprövning görs i varje enskilt fall och baseras på den enskilda kundens förutsättningar. Kreditprövningen skiljer sig därför åt mellan en villalånekund med tjänsteinkomst och en kund med näringskredit genom att kreditprövningen för näringskreditkunden i stort görs manuellt. Varje kund med näringskredit har unika förutsättningar för sin verksamhet varför engagemanget och återbetalningsförmågan måste prövas på individuell nivå. Räntan för dessa kunder sätts utifrån risken i engagemanget med beaktande av alla relevanta omständigheter och sätts därmed inte endast baserat på den aktuella belåningsgraden.

Banken är en av de relativt få aktörer på marknaden som tillämpar transparent prissättning för villalån. Övriga aktörer använder sig av listräntor som individuella rabatter sätts på. Utifrån vad som anges ovan menar banken att det riskerar att bli missvisande att publicera schablonräntor för näringskrediterna relaterat till belåningsgrad på hemsidan, eftersom det inte föreligger ett relevant och allmängiltigt samband mellan räntesatsen för den enskilda kunden och belåningsgraden för en ställd säkerhet.

Föreningsstyrelse delar bankens bedömning i denna fråga.

Föreningsstyrelsen föreslår föreningsstämman besluta:

att motionen anses besvarad

Motion nr. 2

Ökad öppenhet i Landshypotek Banks verksamhet, landsbygds lån, särskilt EU krediter.

EU krediter tecknas på våren av aktiva och investerande, ofta relativt nystartade lantbrukare, (bankens kanske mest prioriterade grupp) för att klara likviditeten över sommaren. Konkurrensen är i praktiken väldigt liten, det är inte särskilt realistiskt att byta bank bara inför en EU kredit. Mörkläggningen om lånevillkoren är tyvärr total, jag har försökt men inte lyckats få fram några principer. Däremot känner jag till flera gårdar här uppe, definitivt inte på obestånd, som betalar svindlande över 6 procent i ränta, tanken går till telefonlånen. Är detta verkligen rimligt? Ja, om kreditförlusterna är väldigt stora, typ telefonlån. Säkerheterna utgörs av pantsatta EU stöd (betalas ut från SJV samma höst) tillsammans med i praktiken gårdens övriga säkerheter. Hur det förhåller sig vill banken inte säga.

För att öka öppenheten och undanröja tanken att banken tar ut överräntor av sina ägare vid mindre konkurrensutsatt utlåning föreslår jag

att banken redovisar kreditförlusterna för EU krediterna, t ex i årsredovisningen (kan rimligen inte vara en konkurrensnackdel)

att banken med förebild från de konkurrensutsatta villalånen, konkurrensen har här tvingat Landshypotek till en befriande öppenhet, redovisar räntesatser för EU krediterna (kan rimligen inte vara en konkurrensnackdel). T ex belåningsgrad <50 procent, ränta 1, belåningsgrad <60 procent, ränta 2, belåningsgrad <70 procent, ränta 3 eller annat som banken finner lämpligt.

Eilif Hensvold

EU-krediter

Motion nr 2 från medlem

Motionens sammanfattande innehåll:

Motionären lyfter fram följande frågor i sin motion:

1. Att banken ska redovisa kreditförluster för EU-krediter.
2. Att banken ska redovisa räntesatser för EU-krediter.

Föreningsstyrelsens ställningstagande och förslag

1. Inledningsvis konstaterar föreningsstyrelsen att det operativa arbetet i banken hanteras av banken i enlighet med de krav och regelverk som styr en bank i Sverige. Således har föreningsstyrelsen kontaktat bankens ledning, som ger följande svar: Det är inledningsvis viktigt att notera att det framgår tydligt i lag om bank- och finansieringsrörelse att en kreditbeviljning primärt styrs av återbetalningsförmågan hos kunden och inte i möjligheten att kunna realisera en pant, s.k. pantbelåning. Det är den enskilda kundens risk och återbetalningsförmåga som är grunden i kreditbedömningen, inte den ställda säkerhetens belåningsgrad eller vilken typ av fullgod säkerhet som ställs om det är en säkerhetstyp som banken accepterar. I sammanhanget bör även noteras att när en kund fallerar sker det normalt sett för alla kundens lån hos banken, inte endast en viss specifik kredit. EU-krediter erbjuds även endast kunder med existerande lån hos banken, vilket gör att om en kund fallerar sker det inte endast för t.ex. en EU-kredit utan för samtliga förpliktelser hos banken.

Det finns omfattande redovisningsregler och andra transparenskrav på banker, inklusive krav på redogörelse av kreditförluster. Banken redogör för kreditförlusterna i årsredovisningen enligt de regler som gäller för banker i Sverige. Banken anser att den uppfyller de transparenskrav som ställs på finansiella aktörer och att det inte är relevant att redovisa kreditförluster på något ytterligare sätt eller att göra det specifikt för lån med en viss säkerhetstyp.

Föreningsstyrelsen delar bankens bedömning och anser inte att det finns skäl som motiverar att kreditförlusterna ska redovisas på ett annat sätt.

2. Som nämns ovan bedrivs det operativa arbetet i banken av banken i enlighet med de krav och regelverk som gäller för bankverksamhet i Sverige. Således har föreningsstyrelsen även i denna fråga kontaktat bankens ledning, som ger följande svar: det framgår tydligt av lag om bank- och finansieringsrörelse att en kreditbeviljning förutsätter att det finns god och långsiktig återbetalningsförmåga hos kunden. Detta gäller oaktat om kunden är en fysisk eller juridisk person och om krediten utgör ett villalån eller en näringskredit.

Generellt sett kännetecknas EU-krediter av låga lånebelopp och korta löptider. Detta påverkar dock inte omfattningen av den prövning av engagemanget som banken måste utföra. Den individuella bedömningen av en näringskreditskunds återbetalningsförmåga och verksamhet sker i hög utsträckning manuellt genom kontroll av bland annat

kassaflödesanalys, investeringsplaner och bokslut. I vissa fall görs även ett gårdsbesök i syfte att säkerställa återbetalningsförmågan och bedöma engagemanget. Varje enskilt ärende skiljer sig i dess komplexitet, tidsåtgång och bankens kapitaltäckning. Priset för krediten sätts dels utifrån risken i engagemanget och dels utifrån vilka kostnader som uppstår med anledning av kreditgivningen. Banken har även att beakta den totala nyttan för föreningen och dess medlemmar i sin kreditgivning för att inte gynna en kundgrupp eller individ framför föreningens övriga medlemmar.

Av dessa anledningar anser banken att det riskerar att bli missvisande att publicera räntesatser för EU-krediter kopplat till belåningsgrad. Räntesatsen för den enskilda kunden och belåningsgraden för EU-krediter har inte ett relevant och allmängiltigt samband.

Föreningsstyrelsen delar bankens bedömning.

Föreningsstyrelsen föreslår föreningsstämman besluta:

att motionen anses besvarad

Motion 4.

Motion om närvaro och yttranderätt till stämman 2020.

Ur stadgarna §25, " Medlem eller regionmöte som önskar hänskjuta ett ärende till ordinarie föreningsstämma ska skriftligen anmäla ärendet till styrelsen senast tre veckor före stämman." Det finns inget sagt om närvaro och yttranderätt.

Jag föreslår därför att medlem som hänskjutit ärende äger närvaro och yttranderätt. En historisk tillbakablick ger vid handen att stämman då belastas med i genomsnitt kanske 0.5 personer. En fördel som motväger denna nackdel är att stämman då kanske kan vitaliseras med en person som inte helt säkert har styrelsens uppfattning. Stadgeändring är nog inte nödvändig, det räcker till en början att styrelsen principiellt tillstyrker förslaget med verkan från i år.

/Eilif Hensvold

Närvaro och yttranderätt till stämman 2020

Motion nr 4 från medlem

Motionens sammanfattande innehåll:

Motionären lyfter fram följande fråga i sin motion:

1. Att medlem som hänskjutit ärende äger närvaro och yttranderätt på föreningsstämman.

Föreningsstyrelsens ställningstagande och förslag

1. Landshypotek ekonomisk förening har elva regioner med regionmöten där medlemmarna har rätt att närvara och yttra sig och få motioner behandlade. Regionmötena kan även besluta att hänskjuta en medlems ärende till föreningsstämman.

Föreningsstämman i Landshypotek ekonomisk förening är en s.k. fullmäktigestämma. Det innebär att det är 43 stycken, av regionmötena utsedda, fullmäktige som för medlemmarnas talan på föreningsstämman. Enligt 23 § i föreningens stadgar är det de 43 fullmäktige som utgör föreningsstämman och utövar helt dennas befogenheter. Medlemmarna har utöver att få motioner behandlade på regionmöten även rätt att enligt 25 § i föreningens stadgar hänskjuta ett ärende till ordinarie föreningsstämma om det har gjorts skriftligen senast tre veckor före stämman. Enligt föreningens stadgar har medlem inte närvaro- eller yttranderätt på föreningsstämman.

Föreningsstyrelsen anser inte att det finns skäl att frångå föreningens stadgeenliga princip att det endast är fullmäktige, samt vissa andra i stadgarna särskilt utsedda befattningshavare, som har närvaro- och yttranderätt på föreningsstämman.

Föreningsstyrelsen föreslår föreningsstämman besluta:

att motionen anses besvarad